

El Llentiscle

DE TORRENT

butlletí informatiu i cultural
Núm. 11 Desembre 2019

ENDEVINALLES DE NADAL

1. Quant estic al camp sóc verd i alt, i quan estic a casa porto una estrella a dalt.
Qui sóc?
2. Sóc xodó molt ben guarnit i de marropa forçat.
Ull. En clarsat què calada donc porto fora amagada.
Qui sóc?
3. Excita o dibuixada als reis mags es enviaada.
Qui sóc?
4. Amb la neu és ga i amb el xel es desfà.
Qui sóc?
5. Sobre les mares gipes vaig portat els reis mags en el seu llarg viatge travessant muntanyes i llacs.
Qui sóc?

Solucions:
1. L'arbre de Nadal 2. Testar de Pava 3. Caxxa 4. Fúret de neu 5. Cometa

Redacció:

Ajuntament de Torrent

Foto portada:Camp de Girasols. El Pla
(Josep Maria Ros)**Portada política municipal:**Nou equip de Govern amb el regidor sortint
(El Llentiscle)**Maquetació, filmació i impressió:**

Impremta Palafrugell

Col.laboradors en aquest n.º.:Rosa Mª Massana
Clàudia i Alba Sánchez
Família García-Nieto – Fina (mas Rostoll)
Família Pannon-Sabrià
Clàudia i Alba Sánchez**Fotografies:**Teresa Díaz
Mercè Sala
Gemma Batlle
Carles Pla-Giribert
Antonia FernándezFernando Cano
Margarita Pannon
Visi Salcedo
Núria Blanc
Carme Camps
Eva Jiménez
Emilia Gómez
Enric Caner
Josep Mª Ros
Internet**Contraportada:**Ramat als camps del mas Rostoll. Anys 70
(família Pannon-Sabrià)**Contacte EL LLENTISCLE:**

Ajuntament de Torrent

Aquesta publicació no comparteix necessàriament les opinions signades pels col.laboradors.

Prohibida la reproducció total o parcial d'aquesta revista per qualsevol mitjà sense citar-ne la procedència.

Fe d'Errates: Si es detecten errades ortogràfiques en el moment de la maquetació quedaran subsanades en l'edició digital que es publica en la web de l'Ajuntament de Torrent.

Sumari

- 1 Portada Llentiscle
- 2 Endevinalles de Nadal i crèdits
- 3 Sumari / Editorial
- 4 Salutació de l'Alcalde
- 5 XII Esmorzar dels homes
- 6-7 Vespa asiàtica a Torrent
- 8 Josep Coll i Vehí
- 9-17 Imatges d'un poble. Records del Mas Rostoll
- 18-19 Sopar de les dones
- 20-21 XIV Fira del Brunyol
- 22-23 Clàssics a Torrent
- 24-25 Oncotrail 2019
- 26-27 Festa Major 2019
- 28-31 En Martí Ribot de can Cantó
- 32-33 Joan Sabrià Aynié, tocòleg de renom internacional
- 34 Bitlles Catalanes. 12a Copa Gironina a Torrent
- 35 XIII Castanyada
- 36 Pilates a Torrent
- 37 L'arròs a la cassola de l'Assumpció de cal Ros
- 38-39 X dinar d'exalumnes de l'escola de Torrent
- 40-41 Lokal-Konya.com
- 42-43 Fets i Gent
- 44-45 Aplec de santa Llúcia
- 46 Excursió d'alumnes de l'escola Dr. Arruga de Begur a Torrent
- 47 Portada de política municipal
- 48-51 Eleccions
- 52-55 Informació general d'acords del Ple, comunicacions, propostes i reunions
- 56-62 Obres, manteniment i d'altres millores
- 63 Informació, telèfons d'interès i horaris
- 64 Contraportada. Ramat als camps del Mas Rostoll, anys 70

EL LLENTISCLE el podeu trobar a la web de l'Ajuntament:
www.torrent.cat

Diputació de Girona
221 municipis

AJUNTAMENT
DE
TORRENT

Editorial

Ja en la declaració de les Nacions Unides sobre l'eliminació de la violència contra les dones, que l'Assemblea General d'aquest organisme va adoptar el 20 de desembre de 1993, s'utilitza el terme 'violència de gènere' o violència contra les dones per referir-se a "qualsevol acte de violència basat en la pertinença al sexe femení i que té o pot tenir com a resultat danys o patiments físics, sexuals o psicològics en les dones, incloent-hi les amenaces d'aquests actes, la coerció o la privació arbitrària de llibertat, tant si es produeixen en la vida pública o com en la privada".

Posteriorment, en la Conferència Mundial sobre les Dones, celebrada a Beijing el 1995, es va fer esment del terme 'violència de gènere' per explicar que "la violència contra la dona impedeix l'assoliment dels objectius de desenvolupament de la igualtat i la pau, que vulnera i perjudica el gaudiment dels drets fonamentals i deures", i es va instar a tots els governs a prendre mesures per prevenir i eliminar aquesta forma de violència. L'any 2006, l'Assemblea General de les Nacions Unides va establir que la violència contra les dones i les nenes és una de les violacions dels drets humans més sistemàtica i generalitzada. Aquest tipus de violència té les arrels en les estructures socials, construïdes sobre la base de gènere i no en accions individuals o accions a l'atzar; transcendeix l'edat, els límits socioeconòmics, educatius i geogràfics; afecta totes les societats, i és un obstacle important per eliminar globalment la desigualtat de gènere i la discriminació.

La Llei incorpora la definició jurídica de 'violència masclista' com "la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones".

El negacionisme de la violència de gènere impulsat per Vox ha entrat a les institucions de Madrid gràcies a la complicitat del PP i Cs. Ni l'assemblea autonòmica ni l'ajuntament de la capital han participat, en el Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones, d'una declaració institucional conjunta; cal unanimitat i Vox ho ha vetat al no cedir els seus vots. Una situació que fa recular Madrid a fa 14 anys, perquè, des que el 2004 es va aprovar la llei contra la violència de gènere, aquesta declaració sempre s'havia celebrat amb el PP al capdavant del govern i ara la dependència de Vox ho ha tombat. Des del 2003 han sigut assassinades a Espanya 1.027 dones a mans de les seves parelles. Segons les dades que s'inclouen al recompte oficial, 107 a Madrid i 51 en tot l'Estat aquest 2019. Però el partit d'ultradreta manté que "la violència no té gènere", frase que ja va exposar en una pancarta el 19 de setembre a la plaça Cibeles, mentre que la resta de líders dels partits del consistori n'aguantaven una altra contra la violència masclista durant un minut de silenci per l'última víctima.

Perquè en un dels països més importants de la Unió Europea no hi ha una llei que castigui a aquells partits o persones que reiteradament neguen l'existència de la violència de gènere?.

Cap estat ha de ser complaent amb l'extrema dreta.

Salutació de l'Alcalde

Josep Maria Ros i Marull

En aquest 2019 hem visitat les urnes en quatre ocasions, en dues per les generals, i les altres al maig, per les europees i les municipals. En aquestes últimes, un cop més, la majoria dels veïns de Torrent han tornat a donar confiança al nostre grup, que des de la nostra entrada al consistori el juny de 2007 no ha deixat de realitzar millores pel poble. L'equip de govern vol agrair novament a totes les persones que ens han donat suport en tot aquest temps. La col·laboració en la gestió del poble per part dels seus habitants és fonamental per treure'n el màxim benefici en totes les activitats que fem durant l'any. Com hem fet sempre seguirem treballant amb l'objectiu que el nostre municipi prosperi en la mesura que li correspon, sense oblidar en cap moment que el patrimoni més valuós per a nosaltres és la nostra gent i el territori que ens envolta.

Som dels municipis en que més treballs en obra civil s'ha realitzat en els darrers anys, i amb tota la despesa que ha suposat totes les obres portades a terme fins al moment som del poble més sanejats de Catalunya, el que ens ha permès que tot i no disposar de moltes de les subvencions que abans es concedien als Ajuntaments, les obres de millora mai s'han deixat de realitzar en el nostre municipi.

Referent al Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM), en la seva segona versió va ésser tramès a la Comissió Territorial d'Urbanisme de Girona el passat mes de maig i en les properes setmanes passarà per aquesta Comissió per tal de donar el seu vistiplau i les correccions que Urbanisme i Medi Ambient considerin que s'han d'incorporar. Un cop complet aquest tràmit el POUM podrà aprovar-se provisionalment per l'Ajuntament per ésser enviat novament a la Comissió d'Urbanisme de Girona per a la seva aprovació definitiva.

Aquest mes de desembre s'han iniciat les obres de 'Pavimentació de la Plaça Major i del carrer Tomàs Coll', consistents en la repavimentació i reforma d'una part dels serveis existents de la Plaça Major, el carrer Riera i un tram del carrer Tomàs Coll. Es soterrarà un tram de línia d'enllumenat públic, es passaran tubs pel soterrament de la xarxa de baixa tensió, es substituirà un tram de canonada d'aigua potable, s'executarà una nova escomesa de telefonia, i es reformarà la xarxa actual de sanejament amb execució de xarxa separativa en el tram de projecte. El termini de les obres és previst per setmana Santa.

L'Encarna Martos, en Miquel Rubau i l'Alcalde a la plaça Major. Imatge d'arxiu

Per el 2020-2024 tornarem a disposar del Pla únic d'obres i serveis de Catalunya (PUOSC), amb l'objectiu d'impulsar accions per tal de fer possible la implementació d'estratègies territorials, que han de permetre als ens locals consolidar els criteris de desenvolupament que afavoreixin la generació d'oportunitats i la creació de sinèrgies amb els valors i els agents de cada indret.

Dins del marc del PUOSC 2020-2024 l'Ajuntament de Torrent ha sol·licitat subvenció per dues obres de millora que considera importants; La 'Millora del drenatge del camí del Pla' i la 'Cobertura d'un tram de riera de Torrent'. Dins aquests projectes s'inclouen altres obres; 'Desplegament de la xarxa troncal de fibra òptica a Torrent', 'Reurbanització de l'espai públic situat a l'entorn de l'Ajuntament', 'Implantació d'àrees d'emergència per la recollida porta a porta', i 'Implantació de punts de recàrrega per a vehicles elèctrics'. L'import de totes aquestes obres es de poc més de 450.000 €.

L'Ajuntament està valorant implantar el servei porta a porta ja que el percentatge de reciclatge al poble es d'aproximadament un 20 %, mentre que en molts dels municipis que utilitzen aquest sistema de recollida selectiva arriba al 50 % o inclús és més elevat.

Us desitjo que passeu unes bones festes de Nadal i un feliç any 2020.

XII Esmorzar dels homes

Vespa asiàtica a Torrent

La vespa depredadora asiàtica (*Vespa velutina*) és una espècie de vespa oriünda del sud-est asiàtic que s'està estenent per Europa des de la seva arribada accidental a França el 2004. És una espècie depredadora natural de les abelles; és similar a les vespes autòctones de les quals es pot diferenciar pel fet de tenir una única franja groga i més ampla a l'abdomen. No és especialment agressiva per a les persones però mata moltes abelles i és un problema afegit en l'apicultura al costat dels relativament recents varroasi i la síndrome del despoblament dels ruscós.

Malauradament aquesta espècie d'insecte invasor especialment perjudicial pel medi ambient i també per l'economia, cada vegada és més freqüent al Baix Empordà, tant a la costa com a l'interior, tot això després d'haver colonitzat la resta de comarques de la demarcació de Girona. A Torrent en tenim coneixement dels primers nius el 2018, en la zona dels Trullars, tot i que el niu més gran que s'ha vist fins al moment és el de la Pineda Fosca, al cantó de l'estació d'aigües.

Aquesta invasió ha generat preocupacions en diferents sentits:

- L'efecte directe envers l'apicultura, ja que aquesta vespa depreda les abelles que integren els ruscós. En els països a on ja s'ha produït aquesta invasió, l'activitat apícola està patint pèrdues per aquesta raó.

- L'efecte indirecte envers la producció de mel i cera i envers la producció agrícola de les espècies que necessiten ésser pol·linitzades.

- L'efecte indirecte envers el paisatge i la biodiversitat vegetal i animal, atès que les abelles són responsables de la pol·linització.

- L'efecte directe d'una espècie invasora envers les espècies d'invertebrats autòctons, atès que es tracta d'un nou depredador en l'ecosistema.

La vespa asiàtica és l'única d'Europa de mida gran que presenta un aspecte fosc. La varietat *nigrithorax*, que és la que ha arribat a Catalunya, presenta el tòrax castany negre envellutat i segments abdominals de color castany ribetejat amb una fina franja groga. Únicament el quart segment de l'abdomen és quasi en la seva totalitat de color groc-taronja. El cap és negre, la cara groc-ataronjada i les potes castanyes al final. La seva mida és de 3 centímetres de llargària, una mica més petita que la *Vespa crabro* o vespa xana, encara que alguns exemplars poden ser més grans.

La vespa velutina instal·la els seus nius, preferentment, a les branques altes dels arbres, tant a les zones urbanes com agrícoles o boscoses. Aprofita les valls fluvials i evita les poblacions pures de coníferes.

Que facin els nius a la part més alta dels arbres provoca que sigui difícil d'eliminar ja que estan situats en alçades que en la majoria dels casos son del tot inaccessibles, i més tinguent en compte que hi ha nius que a dia d'avui ni tan sols han estat detectats. Per tant ja es pot dir, tal com va passar en el seu dia amb el mosquit tigre, que la vespa asiàtica s'ha instal·lat definitivament a casa nostra.

La *Vespa velutina* construeix dos nius, sent el segon niu molt voluminós (aproximadament 60 cm de diàmetre) de paper mastegat, que presenta un orifici petit i lateral de sortida. Al març, les femelles fundadores, quan surten de la hibernació construeixen els seus petits nius (niu primari), de la mida d'una taronja, en ruscós buits o altres refugis. Aquests tenen una desena de cel·les envoltades per una cúpula de paper.

Al maig apareixen les primeres obreres d'aquest niu primari i són aquestes les que fabriquen el nou niu (niu secundari), en el qual s'instal·larà la colònia. A la tardor la reina produeix unes 500 vespes reines que fundaran noves colònies a l'any següent. Per tant aquest niu és abandonat i després d'hibernar les reines es dirigeixen de manera separada cap a diversos indrets. A l'hivern, els mascles i obreres moren, i el 95% de les reines també. De les reines que sobreviuen a l'hivern, un altre 90% moren per competència directa entre les reines fundadores a la primavera següent.

Els adults s'alimenten de líquids dolços (nèctar, mel...) i també de fruita madura. Les larves s'alimenten d'insectes, dels quals un 35-60% son abelles que són capturats pels adults i transportats als nius.

Els danys que produeix la *Vespa velutina* es centren envers les abelles per depredació. La incidència no és constant i depèn de diversos factors. Entre aquests, té especial rellevància la distribució i dispersió dels ruscós i els assentaments de ruscós en el territori. Així, aquesta vespa té molta menys incidència quan la concentració de ruscós en una mateixa zona és elevada, ja que el dany tendeix a repartir-se entre els diferents ruscós. Tot i això, la concentració de ruscós també pot determinar un increment en la concentració de nius de vespes. També té menys incidència a zones ecològicament equilibrades, ja que pot preda sobre moltes altres espècies i incideix menys en l'abella. Els danys solen ser molt importants quan el nombre de ruscós és petit si hi ha un niu de vespes a prop. També és cert que els ruscós més petits és més difícil que siguin localitzats i que s'hi posi un niu de vespes a prop.

Josep Coll i Vehí

L'Escriptor i crític literari Josep Coll i Vehí va néixer a Torrent d'Empordà el 4 d'agost de 1823 i va morir a Girona el 29 de desembre de 1876 (Real Academia de la Historia). Fill de Tomàs Coll i Estruch, qui va ésser alcalde de Torrent, va passar la seva infància entre Palamós i el mas Rostoll de Torrent, la casa pairal de la seva família, on el seu entorn li va servir de font d'inspiració i meditació. Des de ben jove va revelar un caràcter molt reflexiu i seriós, amb una grandíssima vocació a l'estudi. Lector empedreït amb un gran afany per aprendre. Filòleg, poeta, periodista, historiador de la sàtira provençal, però sobretot estimava la seva terra, tal com comenta en un article el seu rebesnét Jacobo.

Reconegut teòric literari, 'cervantista', retòric i paremiòleg espanyol, va estudiar Filosofia i Lletres i Dret a la Universitat de Barcelona i es va llicenciar el 1846. Va fer la seva tesi sobre la sàtira provençal. Va ésser catedràtic de Retòrica i Poètica a l'Institut San Isidro de Madrid des de 1849 fins el 1861, any en què es va traslladar a l'Institut de Barcelona, on va arribar a ésser director deu anys més tard. El 1862 va ser escollit membre de l'Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona. Amb el pseudònim *Garibay* va col·laborar en les revistes barceloneses *El Genio* i *El Àngel exterminador*, en aquesta última, satírica, va compartir pàgines amb Víctor Balaguer i Juan Mañé Flaquer, i el 1854 va començar a fer-ho en el *Diari de Barcelona*, juntament amb els seus amics Juan Mañé, Manuel Duran i Bas i Estanislao Reynals i Rabassa, considerats portaveus del conservadurisme català.

Va formar part del grup de lliberals moderats que, a mitjans de segle, van potenciar el proteccionisme econòmic i, encara que criticant l'excessiva centralització, van reclamar de l'Estat una intervenció forta contra la tendència revolucionària d'alguns sectors socials.

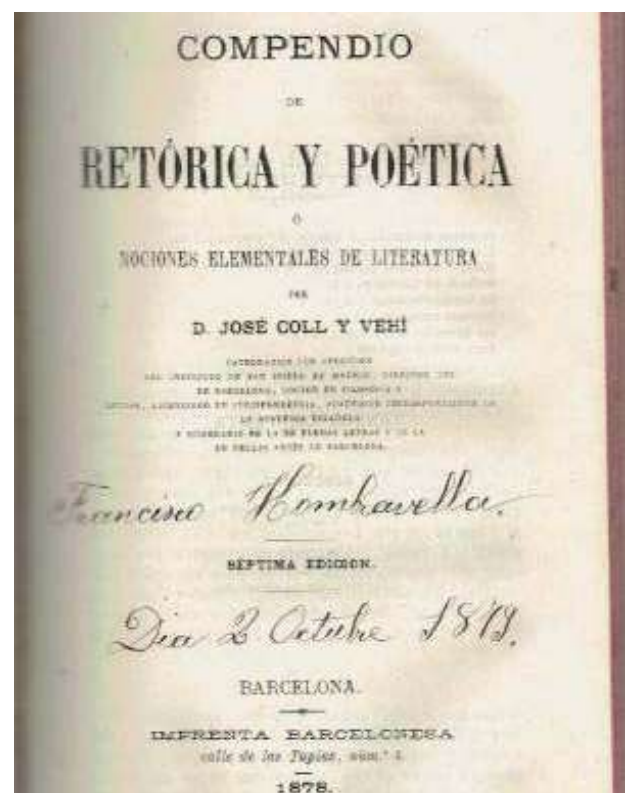
Va ésser un afamat 'cervantista', ja que es va dedicar amb especialitat a l'estudi de les obres i la vida de Cervantes, i va publicar nombrosos estudis de literatura castellana que van conèixer diverses edicions. També va participar en la Renaixença literària catalana i va ésser molt bel·ligerant en la defensa del catolicisme durant el Sexenni Democràtic, arribant a presidir una associació de catòlics de Barcelona.

Com a poeta va imitar a fray Luis de León. Va publicar treballs sobre Retòrica i Poètica que encara tenen en l'actualitat alguna utilitat, i trenquen

amb els preceptistes i retòrics del segle XVIII. Marcelino Menéndez Pelayo va assegurar que "excepte l'americà Andrés Bell, ningú li ha igualat en l'anàlisi prosòdic de la versificació castellana".

Obres: *Elementos de literatura*, Madrid, Rivadeneyra, 1856; *La sátira provenzal: discurso leído al Claustro de la Universidad Central*, Madrid, Rivadeneyra, 1861; *Compendio de retórica y poética*, Barcelona, Imprenta del Diario de Barcelona, 1862; *Diálogos literarios*, Barcelona, Juan Bastinos e hijo, 1866; *Modelos de latinidad entresacados de las obras de Virgilio y Horacio*, Barcelona, Imprenta del Diario de Barcelona, 1868; Sansón Carrasco (seud.), *El Anacreonte hispano-revolucionario*, Barcelona, Tipografía Católica, 1872; *Los refranes del Quijote ordenados por materias*, Barcelona, Imprenta del Diario de Barcelona, 1874; *Diálogos literarios: retórica y poética*, pról. de M. Menéndez Pelayo, biografía del autor de T. Baró y epígrafes sintéticos de R. de Campoamor, Barcelona, Antonio J. Bastinos, 1907.

Imatges d'un poble

Records del Mas Rostoll

Mas Rostoll, anys 50

El mas Rostoll ja apareix documentat al segle XVI i a la seva façana hi ha un escut amb els cognoms Ametller Rostoll. Es troba situat a l'entrada del Torrent, molt a prop del que és l'antiga estació de tren. És un dels masos més importants del municipi, i tot i que al llarg del temps ha estat objecte de reformes i ampliacions aquestes no han modificat gaire el seu aspecte original.

La Celia García-Nieto Videgaín i en José Vélez García-Nieto del mas Rostoll, no han dubtat en col·laborar en aquest article tot explicant-nos un bocí de la història del mas i el que suposa per a ells i la seva família. Tampoc han volgut deixar passar l'oportunitat de dedicar unes paraules d'estimació i agraïment cap a Torrent i els seus habitants:

“Para la familia García-Nieto, Torrent es el nombre de nuestro hogar.

Siempre estaremos agradecidos al respeto con el que los integrantes de la localidad han tratado a Mas Rostoll

y cómo sus vecinos, generación tras generación, nos han ido acogiendo con cariño.

Al enfilarse el camino a Torrent para charlar con los amigos, enseñar sus encantos a algún visitante o formar parte de la celebración de sus fiestas septembrinas, siempre nos hemos encontrado como en nuestra propia casa.

Tampoco sería completo ni haría justicia este trabajo si no reconociéramos a Petru y Fabiola, nuestros actuales masoveros, que con su templanza y su esfuerzo hacen mucho más fácil nuestra estancia en Mas Rostoll, un sueño que no sería posible sin su extraordinaria ayuda y el afecto de este precioso y coqueto rincón de Cataluña llamado Torrent.”

També amb la Margarita Pannon recordarem vivències de la família Pannon-Sabrià al mas Rostoll, ja que el seu pare, en Francisco 'Xicu', en va ésser durant molts anys el masover. Entre tots ells farem un recorregut pel significat del mas Rostoll de Torrent.

Celia García-Nieto Videgáin

Mi familia está unida a Torrent desde siempre. Hablamos de muchos siglos, por lo menos desde 1650 que sepamos fehacientemente (hay una baldosa en el Mas que lo indica). Los García-Nieto estamos orgullosamente unidos a estas tierras del Baix Empordà, como también de la Bisbal y alrededores.

Nací en Barcelona y desde los 6 años vivo en Madrid, aunque casi todos mis tíos y primos viven en Barcelona y Girona, eso sí, siempre he veraneado entre Torrent y Cadaqués, y ahora que soy abuela, viuda súper reciente y ya huérfana de padre y madre, me doy cuenta de lo importante que es dejar a los nietos y sobrinos nietos una explicación de lo que representa para nosotros Torrent y Mas Rostoll. Para mi familia es un legado que tiene mucha enjundia. Hemos podido investigar en nuestro árbol genealógico que la familia Vehí en 1820 dió el Mas como dote cuando su hija Margarita Vehí se casó con Tomas Coll i Estruch. Éste llegó a ser alcalde de Torrent donde tiene una calle y en su cementerio está enterrado. Su hijo José Coll i Vehí, famoso catedrático de Literatura y gramática en Barcelona y Madrid, se dice que nació en Mas Rostoll y es aquí donde escribió muchos de sus libros.

Transcurriendo ya el siglo XX, sobre 1940, mi abuelo Jacobo García-Nieto rescata el Mas de una posible venta del “Hereu”, hermano de mi abuela Josefa Fina Coll. El matrimonio, con mucha ilusión al recuperar la masía y sus casi 40 hectáreas, se lo quieren dedicar sobre todo a una hija discapacitada, que en ese momento tendría unos 8 años.

Encargaron a un famoso paisajista de jardines que hiciese un diseño especial y romántico; por ejemplo, una parte recuerda a los jardines de la Alhambra. El jardín tiene más historias que contar en cuanto a árboles y piedras especiales que se transportaron aprovechando el Tren Petit, ¡se merecería otro artículo!. Las obras duraron 3 años y se interrumpieron por la muerte inesperada de mi abuelo en 1948 y de su hija especial, Carmen, unos días antes.

Aún en el siglo XX, sobre 1975, mi abuela Josefa hizo una reforma espectacular en la masía prove-

La Celia a Madrid davant d'un arboç (madroño)

El pati del mas Rostoll

En família als jardins del mas

Mainada del mas Rostoll

Làpida de la família

chando las caballerizas, las golfas y todo lo que pudo, para crear 9 viviendas independientes donde disfrutarían sus 8 hijos y el guarda y cuidador de esta maravilla.

Este verano de 2019 nos hemos reunido casi 100 personas de 4 generaciones distintas. Todos disfrutamos, hasta los “allegados”, de unos veranos exquisitos muy esperados. Los mayores añoramos la manera de disfrutarlo de nuestra niñez, pero vemos en las nuevas generaciones la misma alegría que teníamos nosotros entonces. Mientras tanto unos vienen y otros se van; pero la masía permanece, en ella nos dedicamos a vivir y saborear el presente con alegría e ilusión pues la vida continúa...

El jovent disfrutant d'un bany d'estiu

La Cristina i la Carmen López García-Nieto

Vibramos también con Torrent, como lo hicimos en el pasado, lo hacemos ahora en el presente y en el futuro haremos. Nos gusta mucho cómo se ha ido desarrollando y transformando el pueblo aún con sus vicisitudes como la falta de jóvenes que se queden en el pueblo (como me decía este verano Narcís Pannon). Esperamos seguir enamorados de su belleza y mimar sus encantos. Esperamos que no se apague nunca su llama, que continuemos creando nuevas ideas entre todos los que todavía estamos porque “crear es crear”.

Jacobo García-Nieto als jardins del Mas Rostoll

José Vélez García-Nieto. Mas Rostoll: Tantas historias

*en recuerdo de Cristina, Borja y Mario,
siempre a nuestro lado.*

Puso el alfil en una posición inverosímil. Siempre acababa sorprendiéndome. Otra vez *el Narcís* capturaba y rendía mi rey sin condiciones. Definitivamente, el ajedrez no era lo mío y aquel último invierno el hijo del colono de la finca había aprendido a raudales. No sé si, alguna vez, volvería a ser un rival digno para él.

Es posible que los veranos fueran siempre iguales, pero eran también incomparables e irrepetibles. Frisaba la década de los sesenta y aprendíamos a montar en bicicleta entre el ordenado enjambre de árboles moreras que se entrecruzaban para obstaculizar la ruta o nos bañábamos en una pileta de condiciones higiénicas cuestionables que hacía las delicias de una numerosa tropa de primos, hermanos y amigos siempre dispuestos para jugar a cualquier cosa.

Parafraseando los versos del poeta, confirmo que *mi infancia son recuerdos del jardín de Mas Rostoll*. Un hogar con encanto, una casa familiar con sus fantasmas, una vieja masía en la que cabían y hoy siguen cabiendo todo tipo de leyendas.

El caso es que hay una piedra en la terraza que certifica la fecha de 1601. Nunca hemos sabido muy bien lo que significa ¿Data la vivienda de aquella época? ¿La puso algún operario creativo para cincelar un recuerdo apócrifo?

Lo más probable es que el edificio original sí que se construyera a principios del siglo XVII. Luego sufrió reestructuraciones y fue definitivamente remozado en los años 70 del pasado siglo cuando ya Narcís, su hermana Margarita, alguno de mis primos y yo mismo aterrizábamos con fuerza en la pista de la adolescencia.

Atrás quedaban los tranquilos paseos en *Galán*, el viejo caballo percherón en el que *Franciscu Pannón*, el padre de Narcís, montaba a la numerosa patulea de niños para que aprendiéramos las primeras, y para muchos también las últimas, lecciones de equitación. Muy poco después la tracción animal fue sustituida por un ruidoso tractor. No podía demorarse más la adquisición y los milagros de la industrialización se hacían hueco en Mas Rostoll para mejorar en lo posible las condiciones laborales de un agricultor serio y concienzudo, pero también campechano, cariñoso y familiar.

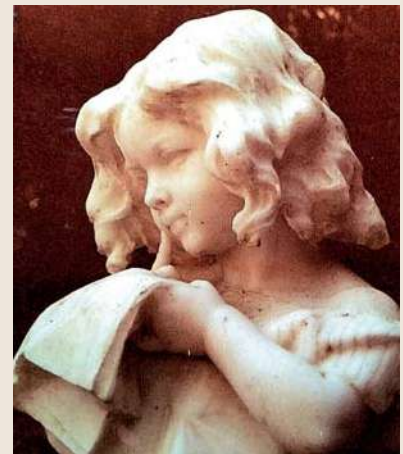
Las cuadras, la vaquería, la fuente de león, el seto, incluso se taló el viejo almendro; todo se fue transformando. Ya nada era igual, pero seguía siendo lo mismo.

La familia y Mas Rostoll

La familia debió de llegar a Mas Rostoll desde sus primeras edificaciones pero es a finales del siglo XIX cuando Margarita Vehí, pubilla de la zona, muere sin descendencia y en el testamento cede la propiedad de la finca a una de sus parientes predilectas, María Clapés, que también fue pubilla en La Bisbal d'Empordá.

Foto de família a l'entrada dels jardins.

Escultura encarregada per en Jacobo García-Nieto, que representa la seva filla Carmen, i que va ésser robada no fa gaires anys.

Como no es cuestión de detallar todo un árbol genealógico, adelantamos ahora hasta los alegres años veinte del pasado siglo. Otra María, hija de la anterior y objeto de preciosas poesías que nos acercaban a su especial belleza, formó una pudiente familia con Mario Fina. Fueron muchos los hijos de la pareja y al *hereu*, Javier, le correspondió, en primer término y por la normativa que entonces regía, la propiedad de las hectáreas de esta finca situada en los confines de Torrent por su parte oeste, la zona más alejada del mar Mediterráneo y colindante con la sierra de las Gabarras.

No fueron fáciles los años de la guerra civil en Barcelona y a Javier se le torció casi todo. En la anárquica y angustiada capital catalana, le resultó imposible hacer frente a las deudas, los gastos y las penurias de una familia también muy numerosa. Decenas de acreedores parecían surgir de entre las piedras. Al final, hubo de liquidar la joya de sus propiedades y aquí aparece con fuerza la extraordinaria figura de un abuelo al que no pudimos conocer ninguno de sus treinta y seis nietos.

Jacobo García-Nieto y Josefa María Fina, ella hermana de Javier, conformaron un valiente matrimonio. Al declararse la guerra, podrían haber huido con sus muchos hijos de la batalla campal que se cernió por las calles de la ciudad condal hasta abril del 39, esconderse en cualquiera de los refugios rurales de la familia de Josefa en Girona o exiliarse en la cercana Francia y abandonar a su suerte a trabajadores y empresas. Pero no lo hicieron. Y el coste fue muy alto porque Jacobo acabó pagándolo con su salud y, en pocos años, con su propia vida, justo en el momento en que podría haber empezado a disfrutar de los grandes incentivos que siempre parece reservarnos la existencia.

Afortunadamente, antes de su tragedia personal resolvió las deudas de Javier al adquirir Mas Rostoll y transformarlo en un paraje de ensueño que hoy agradece su abundante estirpe. Cuatro generaciones después, sus ocho hijos y sus respectivos cónyuges, sus nietos, sus bisnietos y ya una muchedumbre de tataranietos disfrutaban de su jardín, de sus campos, de sus juegos y, sobre todo, de sus reuniones familiares en la época veraniega, donde no existen los extraños y la convivencia se convierte en la moneda común para retar a una partida de lo que sea, acudir a la playas en abigarrada compañía o planificar una cena a base de pulpo y arroz a la que acaba apuntándose hasta el último recién llegado.

En família.

José Vélez amb la Celia García-Nieto, la seva cosina.

Mossèn 'Franciscu' a la capella del mas Rostoll

La abuela Josefa

Jacobo tenía grandes planes para la finca. Un jardín para hacer las delicias de pequeños y mayores con gigantescos cipreses, cenadores, praderas y frutales regados por recoletas fuentes y graciosos cauces. Incluso contemplaba proyectos para hacer productivo el espacio desde el punto de vista agrícola, pero todo se vino abajo por una insuficiencia renal aguda -hoy se habría resuelto sin problemas con sesiones periódicas de diálisis- que cortó de raíz las expectativas de la familia.

Porque Jacobo fallece en marzo de 1948 y todas las previsiones para Mas Rostoll se paralizan de forma abrupta. Josefa M^a, su mujer, no está acostumbrada a gestionar casi nada y ninguno de sus hijos ha terminado aún los estudios. La mayor no ha cumplido todavía los veinte años.

La joven viuda, nuestra abuela, da entonces muestras de una energía y una capacidad de decisión que le acompañarán ya el resto de su larga vida. En Barcelona, Jacobo, el mayor de sus hijos se hace cargo de los negocios y empresas que dirigía su padre. Su preparación no es completa, pero no hay más remedio. En Mas Rostoll, se interrumpen las obras planificadas, pero ya el jardín es una maravilla que recuerda un poco al vergel del Generalife que adorna la Alhambra de Granada.

En Torrent, el grupo va recuperando poco a poco la alegría perdida y se restañan la amargura y el dolor con el empuje de la juventud de Josefa, Mª Teresa, Mª Luisa y Pili -las chicas-, todas ellas hoy afables abuelas; y del citado Jacobo, Mario, Javier y Rafael -los chicos-, que hicieron de Mas Rostoll el punto de encuentro y acogida que había diseñado su padre.

Para fortuna de Josefa M^a en Torrent encontró los mejores colaboradores posibles: *Franciscu Pannon* y su esposa *Lola Sabrià* dieron lo mejor de sí mismos durante más de cincuenta años como masoveros de Mas Rostoll. Fidelidad, comprensión y agradecimiento sin límites por ambas partes en una relación que sobrepasaba el estricto contrato laboral. *Franciscu* conocía los secretos de todos los nietos de Josefa, nos avisaba cuando una ternera estaba a punto de ser parida en la vaquería, estaba dispuesto a que le ayudáramos a ordeñar, a segar, a recoger la alfalfa a extraer agua del peligroso pozo. Tenía, en

Jardins del mas Rostoll

fin, una paciència que parecia infinita para atender todas las curiosidades de una infancia urbana que contactaba todos los veranos con la realidad y las exigencias de la Madre Naturaleza. Ninguno de nosotros podía entender Torrent y las vacaciones de verano sin el *Franciscu*.

Los años 60 trajeron cierta tranquilidad a la familia y los niños fuimos creciendo, haciendo nuevos amigos en verano y perpetrando alguna que otra trastada con nuestros primos. También aquí nos acompañó en las largas tardes del estío la inmensa figura de mosén Francisco, el viejo capellán, jugador de tute, que nos enseñó a ser monaguillos y que celebró sendas bodas en Mas Rostoll para ir casándonos y permitir el crecimiento firme y dichoso de una extensa familia.

El tren Petit dejó de atravesar el bosque de Mas Rostoll en 1956 y se retiraron sus vías, puentes y traviesas en su recorrido de Palamós a Flaçà; apenas queda ya un vestigio de la casa que servía de apeadero de este curioso ferrocarril porque las viñas han ido llenando la parcela anexa. *Els revolts* de la carretera a La Bisbal desaparecieron un año sin pedir permiso y facilitaron la llegada al camino que

conduce a nuestra casa, pero todavía hoy hay restos –que no han sido devorados por la frondosidad del bosque– de la vieja, angosta y peligrosa calzada llena de curvas. Mas Rostoll quedó cortado por la nueva y necesaria infraestructura, pero todavía se organizan excursiones para ver cómo era la antigua ruta de los coches. Los alrededores de Mas Rostoll se han ido transformando lentamente. Rotondas, semáforos y radares en Llofriu, asfaltado y mejoras en la pista hacia Torrentí, Sant Feliu de Boada y Palau-Sator... Quizá solo la iglesia de Torrent y el arco de entrada a la plaza se mantienen como entonces. Es la lógica que establece el paso del tiempo, pero para todos nosotros Mas Rostoll es siempre una cita con lo mejor de nuestro pasado, una isla de calma y sosiego; la recuperación de un tiempo que, en este paraíso mágico, nunca será perdido.

Narcís y yo peinamos ahora canas. No sé si volveremos a jugar al ajedrez algún día, ya jubilados. Trato de recordar cómo me acogió con el alfil y el caballo para darme jaque con su reina, pero no consigo defenderme con solvencia. Es posible que ahora hablemos de fútbol, aunque tampoco tengo mucho que lucir en este tema.

Margarita Pannon Sabrià

El meu pare va treballar de ben jove al mas Rostoll on el seu tiu, en Lluís Pannon, n'era el masover. Va començar a treballar-hi anys després que s'iniciés la construcció del jardí, a principis dels 40, fent les tragines de pedra i el que necessitaven d'obra amb el carro i el cavall, i amb el tren petit que també portava materials. Un cop es va acabar el jardí, a tocar dels 50, va estar treballant la terra, fent-hi de pagès des d'un any abans de casar-se amb la Lola Sabrià, i poc després em van tenir a mi, al 52. Per aquella època va ésser quan va substituir al seu tiu Lluís com a masover, per el que els pares van deixar la casa on vivien a tocar de l'església i es van traslladar al mas, mentre el tiu Lluís va fer el camí contrari, va deixar el mas Rostoll per anar a viure en la que era fins aquell moment la casa dels meus pares. Per tot plegat, entre el seu tiu Lluís, que hi va ésser uns 50 anys de masover, i el meu pare, que n'hi va ésser uns 50 més, la família Pannon suma un centenar d'anys com a masovers del mas Rostoll.

Mentre els pares treballaven les terres del mas, cuidant els camps, portant les vaques i munyint-les, amb els cavalls, llaurant els camps amb l'arada i més tard amb el tractor, el meu germà Narcís i jo quan tornàvem del col·legi anàvem a engegar les vaques al camp, a pastura'l-se, i també teníem temps de jugar amb els néts de la senyora Josefa Fina, sobretot a l'estiu, que hi eren tots, la Celia, la Maria Teresa, ... eren molta colla, i recordo com el pare ens portava a tots amb el remolc.

Durant anys sempre hi havia dos jardiniers que s'encarregaven del manteniment dels jardins, que per cert, encara ara em sembla que no hi ha un jardí a la Costa brava com era aquest. Els dos es deien Josep, un era de Llofriu, que llavors va anar a treballar al cine Garbí de Palafrugell quan es va inaugurar, i l'altre que vivia a can Just, a Torrent, i aquest es va casar amb una noia que es deia Pilar, que treballava per la senyora Josefa Fina. Un cop van plegar els jardiniers el pare se'n va encarregar. Els jardins portaven molta feina i també recordo que hi havia molts arbres fruiters i la gent venia per agafar-ne els fruits.

Aquella època a pagès es tenia per costum que els veïns s'ajudaven, i recordo que quan era el batre venien al mas Rostoll a donar-nos un cop de mà veïns com en Pere Castilla, els de can Parals, en Lluís del Racó, ... i quan s'acabava de fer la pallera es feia el berenar. També ens ajudàvem per fer la matança del porc, per ajudar a les vaques a vedellar, que ens venia el de can Mireneu, el de cal Carreter, ... llavors el meu pare anava a ajudar amb en Lluís, als de can

Gou, ... en definitiva el poble estava molt unit, la veritat és que era molt bonic, m'enrecordo molt que tots els veïns s'ajudaven, era una època molt difícil però en quan a l'ajut entre veïns era molt maco.

El pare es va jubilar i la gent del mas li va regalar un quadre per tots els anys que hi havia estat. Per mi sento que el mas Rostoll és com si hagués estat casa meva, i encara a dia d'avui guardo una gran amistat amb tots ells. Sento nostàlgia quan amb el cotxe passo per el revolt de la carretera d'on es veu el mas. Encara tinc ben present quan sortíem allà fora el pati i veiem passar el tren petit, fins que el van clausurar, i d'aquest record jo tan sols tenia 4 anys.

Sopar de les Dones

XIV Fira del Brunyol

Clàssics a Torrent

Oncotrail 2019

Un any més l'Oncotrail es va confirmar com la gran festa del *trailrunning* solidari, amb la participació de 2.200 corredors i més de 500 voluntaris que van compartir el seu compromís amb els malalts de càncer. La cursa solidària, organitzada per la Fundació Oncolliga Girona amb la col·laboració del Club Atlètic Palafrugell i l'Agrupació Excursionista Palafrugell, va aconseguir reunir en aquesta setena edició un total de 321.277,89 euros –45.000 més que l'edició de l'any passat–, que se sumen al prop d'un milió recollits des del naixement de la iniciativa, l'any 2013, tot i que es preveu que la xifra final sigui encara més alta. Els diners es destinaran íntegrament a millorar la qualitat de vida dels malalts de càncer i les seves famílies.

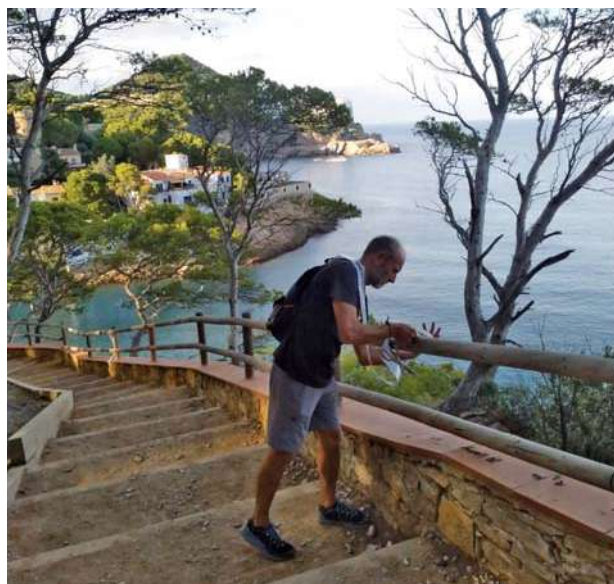
La finalitat de l'Oncotrail és recaptar fons per millorar les condicions de vida dels malalts de càncer de les comarques gironines i els seus familiars. Per aquest motiu, per participar-hi cada equip ha de fer un donatiu a la Fundació Oncolliga Girona per un import mínim de 1.000 euros.

270 equips van prendre la sortida a les 9 del matí a la plaça de Can Mario de Palafrugell, enmig d'un ambient festiu i carregat de nervis i emoció. L'objectiu comú de tots ells: superar el repte de recórrer per relleus un total de 100 km per camins de ronda de la Costa Brava i les Gavarres. A la plaça s'hi van reunir participants procedents d'arreu de les comarques gironines i de diverses poblacions de les demarcacions de Barcelona, Tarragona i Lleida. La forquilla d'edat dels participants també va ser molt àmplia, des dels 15 anys els més joves fins als 69 els més grans.

Al llarg del recorregut, els participants van passar pels punts de control i avituallament situats a la platja de Castell, Llafranc, Puig son Rich (Begur), platja del Racó (Begur), Pals (pavelló municipal), Cau dels Pins (Forallac), Fitor, poliesportiu de Calonge i Vall-llobrega, fins a arribar de nou a Palafrugell.

Per segon any consecutiu l'Oncotrail no passava pel nostre municipi però veïns del poble van participar de la cursa, ja fos com a corredors o bé com a voluntaris.

Festa Major 2019

En Martí Ribot de can Cantó

En Martí Ribot de Can Cantó és nascut el dia 1 de Maig de 1942, a Torrent d'Empordà. Va néixer al mas de Can Cantó mateix. Viu al mas amb la Carme Bassa, la seva dona. Tenen dos fills, la Marta i en Carlos, que ja fa temps que són independitzats.

Una mica d'història familiar

Ell és net d'en Martí Ribot, nascut a can Parer, qui es va casar amb la pubilla de Can Cantó, la Carme Cantó, cap a començaments del 1900 o fins i tot abans. Però la Carme va morir molt jove, i la filla que tenien en comú també (la Pilar, amb només 21 anys) de manera que es va casar de segones núpcies amb una minyona de can Jesús que era de Sant Sadurní de l'Heura, la Maria Frigola. Tota la família de part del pare la té a Sant Sadurní. Així va ser com les famílies Cantó i Ribot van quedar totalment separades. Però l'amo de Can Cantó, que era un tiet de la Carme Cantó, sempre havia parlat d'ells com "els parents de Torrent".

La Maria i en Martí avi van ser pares d'en Narcís Ribot, el pare de l'entrevistat. En Narcís, tot i ser de pagès, mai no va tenir cap interès per quedar-s'hi. És clar que sabia treballar la terra o cuidar el bestiar, però mai va tenir interès en la vida de pagès. Es va dedicar a la indústria, treballava al suro (on és ara Trefins, que era al Baris i Buixó), i després de la guerra, al ser l'hereu després que el germà gran morís en aquesta, el pare el va mig obligar a quedar-se a pagès i es va casar amb la veïna de can Busqueta. Una dada curiosa és que el tiet solter, germà d'en Narcís i més petit que ell, es va acabar casant amb l'altra filla de Can Busqueta; per la qual cosa la tia d'en Martí era tia seva per doble partida! Primer ho va ser per ser germana de la mare, i després per dona del tiet!

I a en Martí el volien fer estudiar perquè "era molt savi", ens explica la Carmen. "I per postres un dia va venir l'amo d'aquí del mas i va dir que ell tenia medis per demanar una beca per anar a Barcelona... la mare que el va parir!" explica en Martí.

En Martí avi va ser alcalde o jutge de Torrent, en "Martí petit" va ser regidor més de 30 anys! Als 30 d'edat ja ho era, i als 65 es va retirar. De broma li comento que els Ribot són com la "nissaga Pujol" de Torrent!

Can Cantó

El mas mai ha set ni serà mai de Ribot, sempre han estat masovers, "l'avi se va casar amb la pubilla d'aquí però la pubilla no era la mestressa, l'amo era un tiu de la pubilla", ens esclareix en Martí. "L'amo va morir a 101 anys que tenia, i ara el que tinc ara per amo del mas ja en té 90".

"Ara, el mas, ens costa de mantenir com si fos nostre!" comenta en Martí. "Tu saps lo que es mantenir un mas aixís? Una mica arreglat és impossible". I per això ells fan vida només al pis de baix, on hi tenen el rebedor, la cuina, una habitació amb bany, una saleta d'estar i l'entrada bàsicament. Al pis de dalt que tenen tancat hi ha set habitacions i dues sales. Ara al mas son ells dos sols però en el seu temps en Martí ens explica que hi havia la casa ben plena; hi havia l'avi, un tiet solter, la Teresita, el pare i la mare i en Lluís i ell. Si el que posa a la pedra de la porta és veritat, el mas es del 1691.

Joventut i amistats

És de “la quinta” d’en Joan Parals que és de l’Abril, la Rosita de Can Riembau que era una tia de la Rosa Barrull, en Carlos Sagrera que els feia al Març, en Berto Caner però era de desembre del 41 i en Josep Ferrer del 43, junt amb en Josep Creixell

Eren molt amics amb en Berto Caner, encara recorda quan van anar al seu casament, a Sant Sebastià que “va fotre una tormenta!, estàvem en aquell arc que hi ha, saps que hi ha unes escales per fer fotos i tot això de sobre l’ermita? Va fotre un llamp que ens va fer córrer a tots com d’aquí a la televisió (uns quants metres!), es veien les *xispes* per terra, no sé pas com no ens va agafar!”. Sobre les espurnes comentem si hi havia res de ferro pel terra, però ens explica que “no en facis cas perquè nosaltres aquí al mas abans hi teníem el comptador a dins a l’entrada, i si picava un llamp o una centella del comptador saltaven unes *xispes* pel terra que semblaven guspíres d’aquestes que van a fer festes majors”.

En Parals i ell es van quedar a pagès, els únics de la quinta. “En Parals i jo, perquè em va donar la gana!” ens explica mig somrient. Li va costar més d’un disgust i una llàgrima, perquè el pare Narcís no ho volia pas, però al final es va sortir amb la seva... Amb l’Enric Caner fins i tot s’havien ajudat a pagès, perquè havien llogat algun any un escampador de fems, i feien un dia o dos cadascú. Quan l’Enric Caner va deixar el camp per anar a fer de lampista havent-se casat, en Martí es va quedar bastant parat, no s’ho esperava pas! Feia quatre dies que havien estrenat la màquina de munyir... Però la dona d’en Martí es comenta que si el seu fill hagués estat en aquesta situació bé que li hagués dit que marxés.

“El meu pare no sabia treure un sac de llet, saps què va passar amb mi? A casa eren uns pobre page-sos amb tres o quatre vaques i una engreixada de porcs, i a can Busqueta hi havia de tot (se l’il·lumina la mirada); hi havia vedells, hi havia porcs, hi havia aquelles quadres plenes de vaques, i jo... em faltaven cames a plegar d’estudi i anar cap allà! L’avi era molt *catxondu*, l’avi Manel de can Busqueta, i em va ensenyar de tot! A l’hort, a llaurar... a fumar! A set anys o vuit tenia *tabacu* a l’hort i em *liava* un cigarro (no me’l va *enxulivar* mai eh!) m’asseia a la falda i *vine que en farem un de prim!* Quatre pipades d’allò i arribava a casa amb una pudor de tabac... i la mare s’exclamava”. Ara per menys se’t tiren a sobre! “Poc que s’era conscient abans” comenta la dona d’en

Martí. Eren altres temps... i també era un tabac més “natural”, era la fulla de l’hort sense additius ni res.

“I si tu haguessis conegut l’avi Caner amb la pipa! Amb la pipa i quan no el puro, aaai el puro sempre a la boca!” exclama en Martí. “I el puro que quan ja era aquí a la boca que se cremava, aquell tall el *pitxava* dins la pipa per acabar-lo d’aprofitar”. Arrel d’això segueix parlant-nos de l’avi Caner, i ens explica “ah i en tenia una de molt bona, quan feien allò del ... què saps tu (exclama en Martí tatxant-me de joenet jaja)! El salpàs! Allò que passava el capellà tirant sal per Setmana Santa que no sé quin sentit tenia... i si feia molt mal temps agafaven a l’avi Caner amb el carret i la burra i ell duia el capellà. I un any quan van ser aquí a can Pere Sord va ploure i la burra no volia passar. I tira i tira i que la burra no volia passar i ja ben empenyat l’avi Caner... I el capellà li diu perquè no baixen del carro i estiren la burra a veure si destraven el carro. L’avi Caner se’l mira i li diu que si li pogués dir a la burra el que li hauria de dir.. ja haurien passat... I el capellà digué “ah doncs vós mateix”. I l’avi li diu un parell de *me-cagundeus* i la burra sortí disparada! El capellà com que varen poder sortir doncs mira.. boca tancada i apa”.

En Martí ens explica que el mas de Can Caner era abans “Cal Petxu”. La propietària era la Rossa, però sempre s’havia conegut per “Cal Petxu”, a qui van matar a la guerra perquè era roig. Va passar a dir-se Can Caner precisament perquè van anar-hi a viure els Caner, passada la guerra, i per ell sempre va ser Can Caner. “Ara clar, pel pare era Cal Petxu”. “I diria que o m’equivoco molt o abans del Petxu hi havia els Estanyol”, i ja podria ser perquè els de Can Caner eren molt amics amb ells, i havien comprat una lligadora a mitges amb els Estanyol fins i tot.

En Martí ens explica que a Can Caner ells hi anaven a portar-hi les vaques a cobrir, perquè hi tenien toro. Abans de posar-se de moda la inseminació artificial. “Un bon fart de portar vaques se’n feien. El que és curiós del mas es que hi ha un pou que dona a dalt i a baix. Tant es pot poar aigua des de baix on eren els porcs, com del pis de dalt per cuinar”. Com amb en Berto eren molt amics feien vida l’un a casa l’altre. Feien anar escopetes i ballestes allà davant de Can Caner que hi havia l’olivar, a les bardisses... la de tords i merles que havien arribat a agafar! “Poc que menjàvem pas res mes!”. Van anar a Palafrugell junts, van sortir sempre junts fins que ja cadascú va començar a festejar.

“Fes-te càrrec que aquí tots els noms dels masos són mots, no són pas noms en la seva majoria: Can Sabrià, es diu així perquè l’avi que va venir aquí es deia Sabrià Pelegrí, i llavors va quedar el nom de Can Sabrià o Can Pelegrí. A Torrent no tenim cognoms, tenim motius. Nosaltres mateixos, Can Cantó no té res de Ribot. Cal Mussol, Cal Carreter, Can Dam (que eren Ribes), el Mas de Torrent a Cal Rei, Can Cardina (que són Ferrer), Can Busqueta (que eren Amer)... mira si n’hi ha d’ocells! Generalment tot eren mots”.

Mossèn Francisco

Comencem a recordar també els mossens que han passat per Torrent, el mossèn Francisco “ a nosaltres ens va fer molta companyia, amb en Josep Cardina, en Berto, en Creixell i tots aquests... hi vam fer molts de berenars amb ell, sopars a la rectoria... i els diumenges a jugar a futbol... a casa seva a la rectoria hi fèiem molta vida. Era molt sociable.” La dona d’en Martí ens explica una anècdota, que els seus fills, en Carlos i la Marta es porten 23 mesos (la Marta és la gran, del Gener del 71 i en Carlos del Desembre del 72) i quan la Marta va tenir l’edat de fer la comunió ella va fer un comentari “oi que seria macu que els dos poguessin fer la comunió junts?”. En Carlos es va quedar amb el comentari i quan era per fora el mas el mossèn va passar amb el cotxe i es va parar a saludar-lo, i en Carlos li va dir “mossèn, sap què diu la meu mare? Si podem fer la comunió tots dos, la Marta i jo?”. “I el capellà va venir a dir-m’ho, un nen de sis anys, on vas a parar fer la comunió”, s’exclama ella. Però el mossèn va dir “mentre sàpiga què és el bé i el mal ja n’hi ha prou”. Així que els dos la van fer junts. Amb el mossèn Francisco en Carlos encara va fer d’escolà! Pare i fill van fer d’escolà del mateix mossèn. Va estar molts anys de capellà! “Poc abans de morir el mossèn se’n va dur a en Carlos, en el mosso d’esquadra de la Margarita i un altre als Àngels .. i amb una por que vam quedar perquè era ja gran i anava per tot amb un Citroën Dyane... que s’adormia i tot... set anysets devien tenir! No vam gosar dir-li que no, però ja en vam passar de por ja fins no van tornar.” També era ell mateix el que feia el salpàs.

La pineda fosca

“La nostra joventut fins a 14 anys va ser això, anar a estudi, anar a missa, jugar a futbol a plaça, i el dijous a la tarda tal com acabàvem d’estudi a Torrent, berenar a la Pineda Fosca, a carregar de puces. A l’època que nosaltres érem petits hi paraven tots

els gitanos, quatre o cinc tartanes i la senyoreta ens portava a berenar allà i hi havia més puces... veníem a casa ben plens...”. També recorden que hi ha unes plataformes al mig de la pineda perquè hi havia hagut militars, de quan es va acabar la guerra que els hi van destinar. En Martí diu que amb uns 4-5 anys recorda molt bé quan aquests soldats passaven per casa, venien a ajudar al pare a fer naps i a fer coses perquè els donessin berenar. La pineda fosca l’havien ballada tota de canyes que semblava un galliner, l’aigua la treien de la font del Desmunt que ara ja són totes seques... “Abans hi havia tanta aigua a per tot que s’hi havia plantat arròs”. S’havien fet una piscina-safareig per ells al llit de la riera fins i tot, que al fer-se nova ja ha desaparegut però de joves encara es veien les parets. També tenien un camp de futbol a la pineda que ja és tota tallada al que en deien el camp den Jesus.

La dona d’en Martí recorda que algun soldat havia volgut acompanyar la Teresita a casa, la Teresita era una dona que vivia a la casa amb ells i de qui ens n’expliquen la història una mica més endavant. En Martí afegeix “hi havia moltes dones de l’època que

els soldats anaven al ball a Pals i moltes dones hi són casades de llavors. A Pals hi ha diverses dones que són casades amb algun soldat, que un podia ser de Jaca un altre de Teruel... al menys dues o tres dones de Pals varen ser casades amb soldats”. La dona den Martí explica que “va passar molt això, una meva tia de Torroella era casada també amb un soldat que estava destinat per reconstruir el pont de Torroella, d’un batalló de treball”.

En Martí i la Carme

Ens expliquen com es van conèixer. Es van posar a festejar amb 21 anys, ella en tenia 19. No es coneixien de res, ella es de Regencós. “Però explica’ls-hi com va anar!” diu ella. En Martí amb 19 anys va anar a fer la mili a Girona, 20 mesos. A casa tenien una amiatat que era a la Bisbal que havia estat sergent franquista, que li va dir “ja t’*enxufaré* jo a Girona”, i així va ser que no va anar més lluny destinat. Durant la mili un company de Regencós duia una foto d’ella a la cartera, de la qual anava *fardant*, i ell li deia “malaguanyada”. Ella diu que no eren *novios* però que es feia molt demanar la foto per anar *fardant*. Duia fotos d’ella i de dues o tres més! Així va quedar la cosa fins que, després de la mili un dia de festa major de Pals, el company de Regencós i ell van anar a ballar. En Martí mig festejava amb una noia de Pals i el company de Regencós, que anava amb la Carme, li va prendre la mig-xicota per ballar amb ella. De manera que la XXX i en Martí es van quedar tot sols com estaquirotos mirant com els altres ballaven... i van començar a ballar! “I mira, encara ballem!” ens diu la Carme rient.

La Teresita

De sobte parlem de les edats, i de com ells ja parlen de records de gent que eren avis a la seva època: els avis de can Nando, els avis de cal Ros (la mare d’en Salvador), els avis del cal Carreter, els avis d’en Martí Dellonder, els de can Cama, i l’àvia de can Dam... “una dona amb un cistell” diu ella, “quan no era de bolets era d’agllans, quan no era de l’hort” diu en Martí, “era veure aquella dona i veure el cistell, sembla estrany eh?” afegeix ella, “si portes un cistell sempre portes algu carregat” diu en Martí. Ella afegeix: “I la mare de la Teresita que vivia amb nosaltres, també la vàrem conèixer i deia “a casa pobra qui res no hi porta res no hi troba””. La Teresita es va venir a la casa perquè el seu pare era un fogoner del tren petit, era de Girona nascut a Vulpellac. El van destinar a Palamós i els aires no

li provaven a la Teresita. En Martí segueix explicant-nos: “d’aquí no hem pogut aclarir-me mai, la mare de la Teresita al meu avi li deia oncle, i venia a passar les vacances..., i amb aquestes que a 14 anys va morir l’avia d’aquí, i el meu avi li va dir si es volia quedar”. La Teresita feia com de minyona, cuidava als nens, perquè ell i en Lluís (el germà d’en Martí) varen ser criats per ella, els duia a estudi, els duia a festes majors. “Aquí una dona com la meva mare o la Julia de Can Caner es casaven i anaven al camp darrera l’home, tot el dia, sense temps per la mainada. Per a nosaltres tan mare era la Teresita com la mare. Nosaltres la mare..., que ens dugués de festa major o un diumenge tarda a fer la berenada, mai de la vida! Per si de cas una festa major important com la de Palafrugell, però mot de tant en tant i de manera excepcional”. La Carme ens comenta que “en aquella època quan et casaves anaves a viure amb la família, els sogres, i jo a més doncs tenia la Teresita (riu).”

Joan Sabrià Aynié

(Torrent, 1918-Girona, 1986), tocòleg de renom internacional

Rosa M. Massana

Joan Sabrià va néixer a Torrent el dia 27 de febrer de l'any 1918, al mas conegut actualment com mas Isern, anteriorment com a can Castilla, tot i que de ben petit els seus pares que feien de masovers es van traslladar al mas Busqueta, ubicat a la Bruguera, on hi va passar la seva infantesa, ja que en la seva joventut la família va anar a viure a Llofriu. El seu pare, Josep Sabrià Janó, era fill de Torrent i la seva mare, Mercè Aynié Mató, de Sant Feliu de Boada. Gràcies a les dades proporcionades per una seva cunyada, Carme Girbal, després de fer un estudi genealògic familiar i d'haver consultat la seva biografia a internet, sabem que el llinatge dels Sabrià es remunta a l'any 1611 amb el matrimoni de Salvi Sabrià i Magdalena Castelló, natural de Canapost.

La branca d'en Joan ve de Miquel Sabrià Torroella i segons explica la Carme, en Joan de petit anava a estudi a l'acadèmia del senyor Àngel a Palafrugell i, quan tenia dotze anys, el professor va aconsellar a la família que el fes continuar estudiant perquè era un alumne brillant. En aquell moment en Joan era orfe perquè va tenir l'ensurt que la seva mare morís

quan ell només tenia onze anys. El pare es va tornar a casar i van anar a viure a Llofriu.

Els seus primers estudis de medicina els va fer a Saragossa i després d'un parèntesi a causa de la Guerra Civil Espanyola va continuar la carrera a la Facultat de Medicina de Barcelona, després de la qual va especialitzar-se en Ginecologia i Obstetrícia a la Maternitat de Barcelona, centre on durant el segon curs de l'especialitat va residir en qualitat de metge internista. En aquest centre es van conèixer amb la llevadora M. Teresa Rius Fàbregas, natural d'Igualada, es van casar i tingueren quatre fills, Josep, Mercè, M. Teresa i Joan, dos dels quals van seguir la tradició de cursar estudis de la branca sanitària.

Finalitzada la seva formació d'especialista en tocoginecologia, es va interessar en la pràctica de la simfisiotomia, va ser l'any 1964 que accedí al grau de doctorat amb la tesi *Valor de la sinfisiotomia parcial subcutànea de Zárate en la obstetricia de los paises en desarrollo*. Va obtenir un reconeixement per la seva recerca i va publicar diversos treballs científics, un d'ells a l'Enciclopèdia Medicoquirúrgica francesa. Va donar conferències en universitats de medicina, també a l'estranger, com al Caire, on va fer una estada d'un mes i mig. L'any 1949 va publicar a la *Revista Española de Obstetricia i Ginecologia* l'article "Mi experiencia con la sinfisiotomía" Podem dir que va ser l'introduïdor de l'esmentada tècnica a les comarques gironines així com de la laparoscòpia, la citologia cervical, el monitoratge electrònic i bioquímic fetal, l'ecografia, l'amniocentesi diagnòstica, i va practicar la primera intervenció quirúrgica ginecològica amb la tècnica de la laparoscòpia.

Residia a Girona, on tenia la consulta particular, però també en els seus primers anys d'exercici professional visitava a la Bisbal i a Palafrugell. L'any 1957 va ser inaugurada la residència sanitària Álvarez de Castro de Girona, actualment hospital Josep Trueta, on va ser contractat per exercir i l'any 1974 va ser nomenat cap dels serveis de ginecologia i obstetrícia, càrrec que va exercir fins a l'any 1986, any poc favorable per a ell perquè el dia 9 d'octubre li va so-

Doctor Joan Sabrià Aynié, imatge cedida per Carme Girbal

brevenir la mort. El doctor Sabrià també havia estat membre actiu del Col·legi de Metges i de l'Agrupació de Ciències Mèdiques, ambdues entitats de Girona.

Han estat diverses les llevadores del Baix Empordà que van tenir ocasió de treballar amb el doctor Sabrià, ja fos a l'hospital general com en algunes de les consultes de diversos municipis, en especial quan es presentava un part distòcic, o sigui, amb risc per a la mare o el nadó.

Disposem d'aquesta informació perquè ens va ser explicada per les mateixes llevadores al llibre *Llevadores de Palafrugell: 165 anys d'història* (2006). A la pàgina número 71, sobre la llevadora Carme Paretà, consta un text que em va lliurar el germà de la Carme que havia estat redactat pel doctor J. Sabrià i publicat a la revista *Surgere* l'octubre del 1965. Amb motiu de la defunció de la seva col·lega Carme deia: *“Desgraciadamente perdida en plena juventud. Cultísima como pueda serlo una chica inteligente y estudiosa. Muy bien preparada para el ejercicio de su profesión; su colaboración era sinónimo de seguridad diagnóstica, eficacia en la ayuda, corrección en el trato, discreción en la actitud, distinción en la conversación. Su llamada era siempre una tranquilidad para el tocólogo, que sabía de antemano con qué problema iba a enfrentarse; difícilmente después de su diagnóstico podía haber sorpresas. La enfermedad que acabó por llevársela a la tumba le impidió el ejercicio de la profesión en los últimos años de su vida, entre sufrimientos y esperanzas que no llegaron”*.

La simfisiotomia

Caldria dir quelcom d'aquesta pràctica poc coneguda per les persones no expertes. Més coneguda és l'episiotomia, practicada en algunes ocasions per les llevadores. Es diu que la tècnica de la simfisiotomia es remunta a l'any 1777, quan va ser aplicada per

Jean-René Sigault a París, però va tenir poca continuïtat, ja que no estava exempta de complicacions. Va ser l'any 1914 quan el metge i urbanista Enrique Zárata, de Buenos Aires, reintroduí novament la tècnica amb el nom de simfisiotomia parcial subcutània, coneguda també com a mètode Zárata i més endavant també com a pubiotomia, de la qual va ser pioner el doctor Sabrià, tot i que cal dir que era un mètode restrictiu, aplicable només en situacions de risc tant per al nadó com per a la mare en el moment de travessar el canal del part, en ocasions per una desproporció cefalopèlvica.

La pelvis està formada per tres parells d'ossos simètrics i un d'ells és el del pubis, situats a la part anterior i baixa, i externament configura l'anomenat cim de Venus propi de les dones. Es tracta d'un lloc d'unió dels dos ossos púbics mitjançant un teixit fibrocartilaginós i gras formant un coixinet o protuberància triangular que aconsegueix funcions d'amortiment durant l'acte sexual i sensitiva. Segons alguns estudis, aquesta estructura té la propietat de distendre's sota la influència de la relaxina, hormona que es forma durant la preparació per al part. La tècnica Zárata consisteix a fer una incisió a l'esmentat teixit per aconseguir separar els ossos púbics i donar més espai al canal del part.

És sabut que al planeta Venus hi ha un cim de 11.000 metres, mentre que a la Terra el pic més alt és l'Everest, amb 8.848 metres. Potser aquest és el motiu que aquesta zona anatòmica hagi rebut el nom de Venus, la deessa romana de l'amor, la bellesa i la fertilitat. Curiosament les exploracions del planeta Venus amb sondes espacials russes i americanes es van iniciar en la dècada dels anys seixanta, coincidint també amb la recuperació de l'esmentada pràctica i l'entrada al mercat de l'anticoncepció hormonal el 1960 als EUA i el 1961 a Europa.

Bitlles Catalanes

12a Copa Gironina a Torrent

Verònica Entrena de La Peña del Bistec de Tordera es va erigir campiona de la 12a Copa Gironina, celebrada diumenge 8 de setembre a Torrent, amb la participació dels 64 millors jugadors de la lliga 2018-2019.

Merescuda victòria de Verònica que va obtenir molt bons resultats en el decurs de la competició, en els enfrontaments de semifinals. Veronica es va imposar per 84 a 68 a Jesús Espinosa del CB Esclanyà, mentre Teresa Botet del CB Palamós s'imposava a Raul Leyes del Vall-llobrega per la mínima 76 a 74. La final la van disputar Verònica Entrena contra Teresa Botet amb la victòria de la primera per 68 a 58, el tercer lloc va estar per Raül Leyes i el quart lloc per Jesús Espinosa.

En la final de consolació la victòria va ser per Manel Carrasco del Club de Bitlles Torrent en vèncer a la companya de club, Visi Salcedo per 84 a 62, quedant en tercera posició. Ramon Garcia del

CB Mont-ras va guanyar el pas a la final en vèncer Daniel Duch del CB Torrent per 76 a 64, ajustada partida final entre Ramon Garcia i Manel Carrasco 66 a 62. Cal destacar la única partida de 90 assolida per Teresa Botet del Club de Bitlles Palamós i actual campiona individual de Catalunya en categoria absoluta.

La competició organitzada pel Club de Bitlles Els Cremats de Mont-ras, enguany amb la col·laboració del Club de Bitlles Torrent que els va cedir les magnífiques pistes en un marc incomparable en mig del bosc, va cloure amb el tradicional lliurament de trofeus de mans d'Ernest Darder, delegat de Girona de la Federació Catalana de Bitlles i Bowling i Enric Caner, representant de l'Ajuntament de Torrent, acompanyats per Visi Salcedo, presidenta del CB Torrent i Manel Cruz, campió de l'any passat que com ja és tradició va fer el traspàs de copa de campió, en el mateix acte en Josep Marcó del CB. Els Cremats va nomenar als 11 campions anteriors.

XIII Castanyada

Pilates a Torrent

Després de l'estiu ha començat una nova temporada de Pilates al poble, i ja en van tres, i un cop més amb la Malen com a monitora d'un alumnat amb ganes d'exercitar el cos i la ment. Aquesta any el llistó segueix alt ja que hi ha una desena de participants (en Tebas no va poder ésser present per la fotografia de grup). Des de l'Ajuntament animem a les veïnes i veïns que s'hi apuntin ja que la pràctica de pilates permet obtenir beneficis ben saludables.

L'arròs a la cassola de l'Assumpció de cal Ros

INGREDIENTS PER 10 PERSONES.

1 Kg arròs bomba
 1 Kg de sèpia fresca
 1/2 Kg escamarlans o gambes mitjanes
 1 Kg de musclos
 10 salsitxes amb pebre
 2 cebes grosses
 1 cabeça d'all
 1 ramet de julivert (5 o 6 branques)
 200 cc tomàquet fregit (Solís)
 1 pastilla caldo de marisc (Avecrem)
 Sal al gust

1r pas i molt important!!

Netejar tot el peix, guardar la tinta de la sèpia, obrir els musclos al vapor, i ja podem començar a fer el sofregit. Primer enrossim les salsitxes amb 1/4 de litre d'oli aproximadament, i les retirarem en un plat.

2n pas

Triturarem les dues cebes amb picadora i sense deixar-les massa fines, lo just i prou. Les tirarem a l'oli calent, i deixarem que es vagin enrosin a foc no massa fort, triturarem a la picadora els alls pelats i el julivert, i quan la ceba sigui mig-cueta ho afegirem a la cassola, seguirem enrosin sense deixar de remenar i quan estigui a punt de cremar, però sense arribar-hi, abaixarem el foc i hi tirarem la tinta de la sèpia. A continuació la salsa de tomàquet i seguir remenant, abans que es cremi tot afegirem la sèpia tallada, donarem unes voltes, hi posarem també les salsitxes tallades a talls i tirarem aigua. Deixarem coure una bona estona, fins que la sèpia sigui tova. En aquest punt afegirem la sal, i provarem que estigui al nostre gust.

3r pas

25 minuts abans de menjar tirarem l'arròs, les gambes o escamarlans i el musclos amb una sola clova. Deixarem coure 20 minuts, sense que deixi de bullir, amb l'aigua justa i necessària, apagarem el foc i deixarem reposar 5 minuts. TOTS A TAULA.

BON PROFIT.

X dinar d'exalumnes de l'escola de Torrent

Lokal-Konya.com

Ànimes bessones.

Anys 70 i al poble ja s'estava entrenant un futur campió.

Arri arri tatanet...

Que se m'emporta la grua municipal!!!

Tot controlat.

Ha quedat clar!!!

Ni la cua de l'INEM. És el que té la xocolata.

Aquests homes sempre igual, després diuen que som nosaltres les que els fem esperar.

Dos rombos.

Ni amb "Els Vampirs" a can Gabriel ballàvem tant.

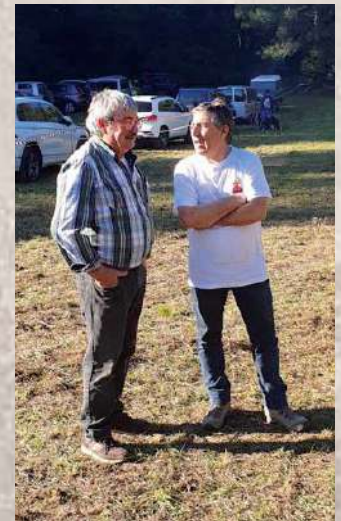
Aquest embotit serà un vist i no vist.

Fets i Gent

Aplec de Santa Llúcia

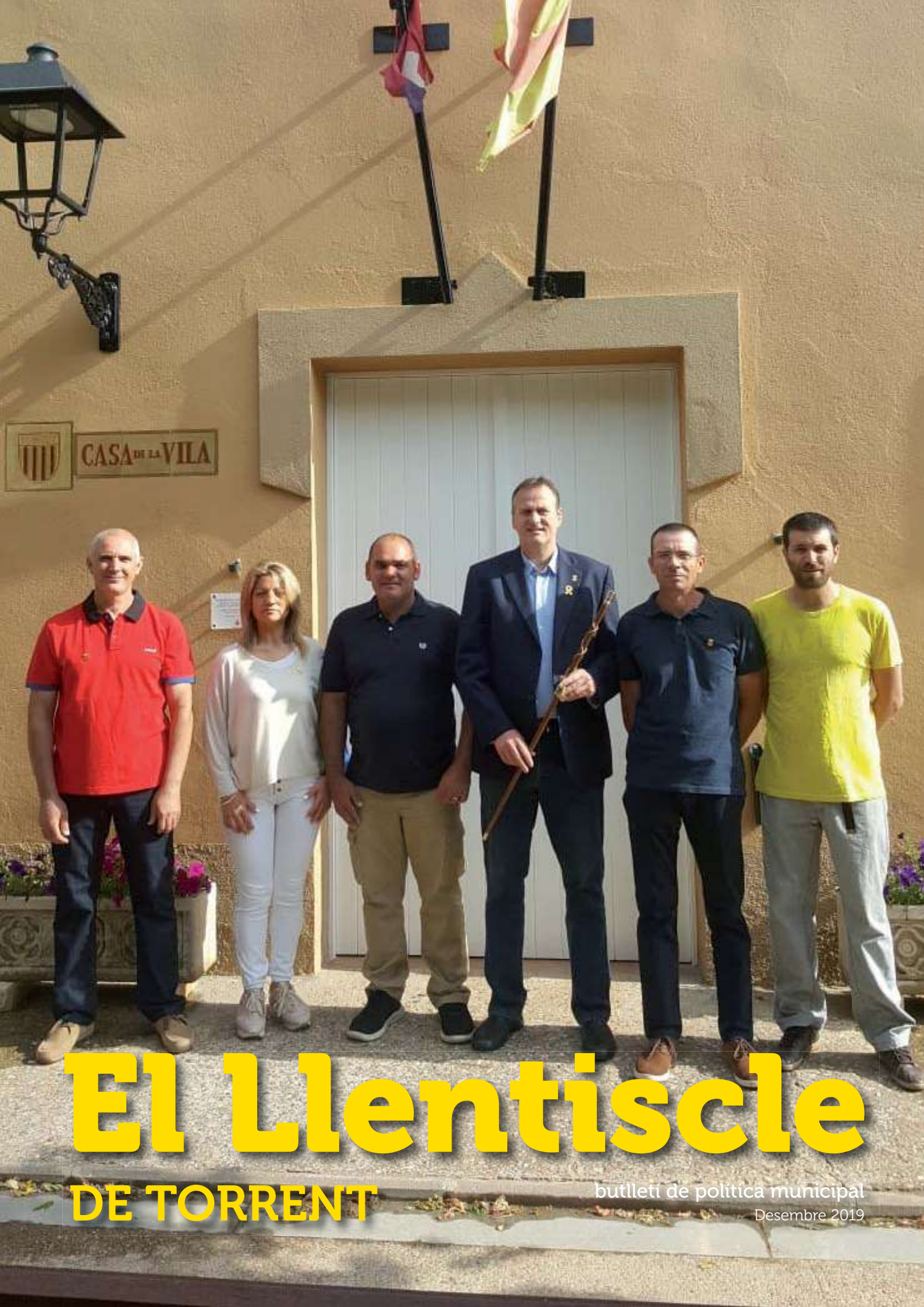

Excursió d'alumnes de l'escola Dr. Arruga de Begur a Torrent

A principis de novembre les nenes i nens de 1er. i 2on. del col·legi Dr. Arruga de Begur van venir d'excursió el nostre poble. Primer varen visitar el Museu de la Confitura on la Teresa, reconeguda artesana del sector, va ensenyar als escolars el procés d'elaboració d'una confitura de maduixa que els nens van poder emportar-se a casa. També van sortir amb treballs per a fer a l'escola, que consistien en realitzar un punt de llibre amb retalls de diferents fruites del nostre país. A la sortida del museu la torrentina Júlia Ros va fer de guia dels seus companys en la passejada pels carrers del nucli. La mainada va dinar al parc infantil de l'Ajuntament, i tot i que després de l'àpat hi havia preparades més activitats per el poble no va ésser possible degut al mal temps i no va quedar mes remei que tornar a l'escola abans d'hora.

El Llentiscle

DE TORRENT

butlletí de política municipal
Desembre 2019

26 MAIG - ELECCIONS MUNICIPALS

Ple de constitució del nou Ajuntament celebrat el dissabte 16 de juny a la Sala de Plens

Resultats per municipi **Torrent**

Cens	130	
Vots	102	(78,46%)
Abstenció	28	(21,54%)
Nuls	1	
En blanc	1	
Escrutat	100,00%	

Cap de llista més votat:

Josep Maria Ros Marull
JxCat-JUNTS

Regidors:

JxCat-JUNTS: Enric Caner Martínez

ERC-AM: Marc Garcia Garrido, Jordi Sánchez Alabau

PSC-CP: Emilia Gómez Ruiz

Resultats electorals per candidats:

CANDIDAT	PARTIT	VOTS
Josep Maria Ros Marull	JxCat-JUNTS	73
Emilia Gómez Ruiz	PSC-CP	61
Marc Garcia Garrido	ERC-AM	61
Jordi Sánchez Alabau	ERC-AM	42
Enric Caner Martínez	JxCat-JUNTS	40
Rosa Barrull Deulofeu	ERC-AM	35
Maria Beatriz López Ibañez	ERC-AM	34
Carlos Comas Esteva	ERC-AM	33
Javier Martin Calderon	PP	3

EQUIP DE GOVERN

Josep Maria Ros Marull – Alcalde-President
Àrea de Governació, Comunicació i Serveis Municipals

Marc Garcia Garrido – Primer Tinent Alcalde
Àrea d'Obres, Urbanisme i Medi Ambient

Emilia Gómez Ruiz – Segon Tinent Alcalde
Àrea d'Ensenyament, Salut i Benestar Social

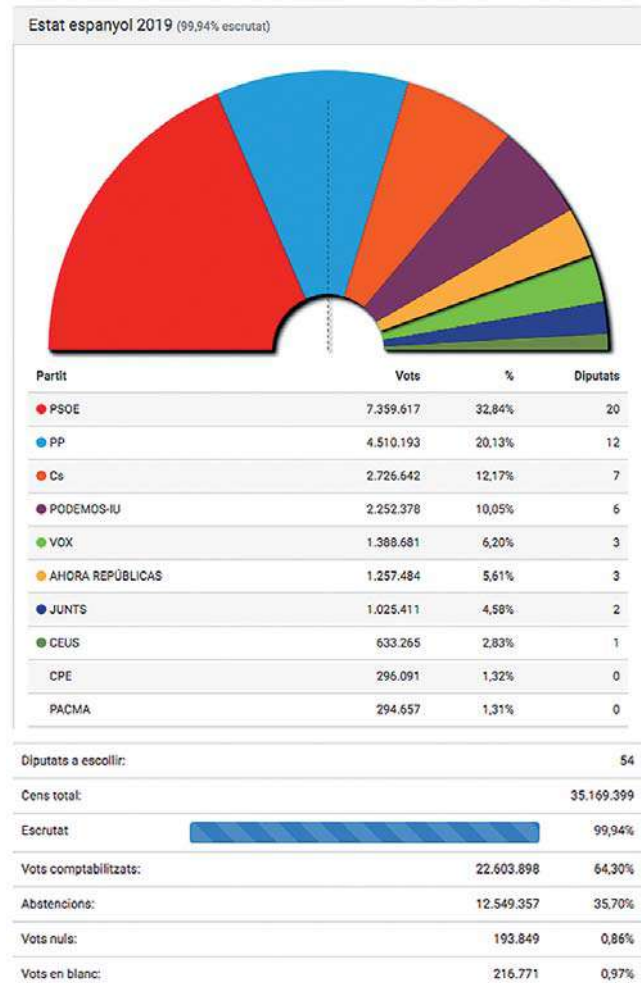
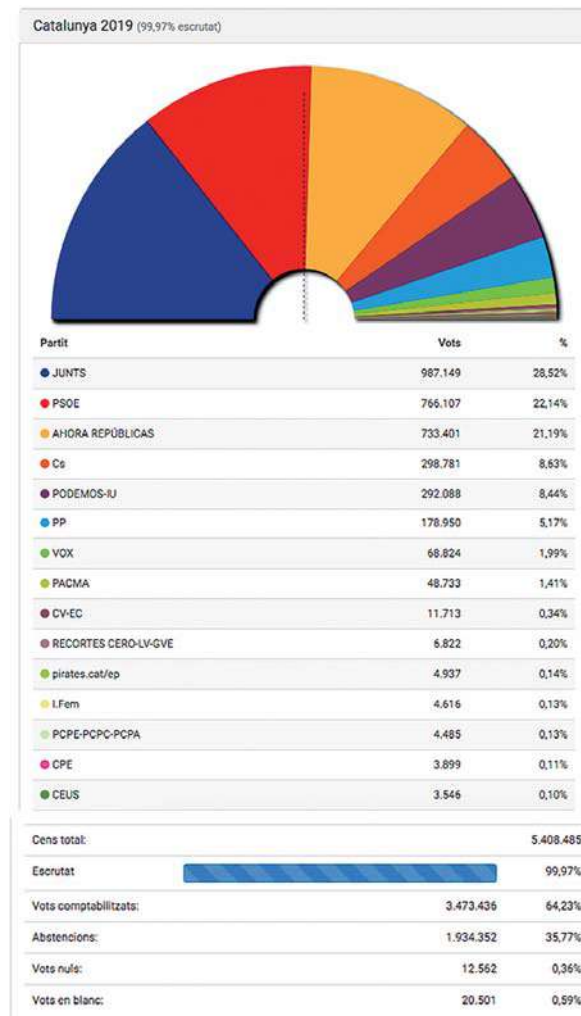
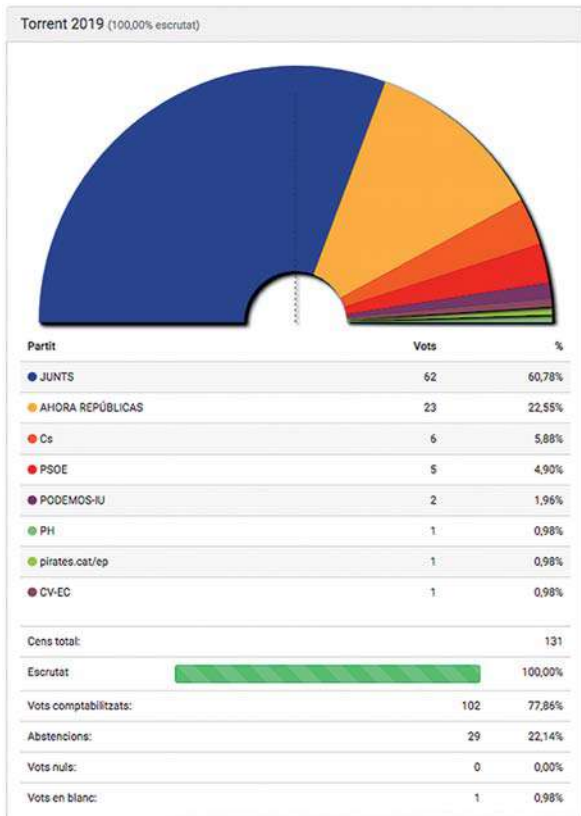
Enric Caner Martínez
Àrea d'Hisenda i Esports

Jordi Sánchez Alabau
Àrea de Cultura, Festes i Fires

26 MAIG - ELECCIONS EUROPEES

28 ABRIL - ELECCIONS GENERALS - CONGRÉS DELS DIPUTATS

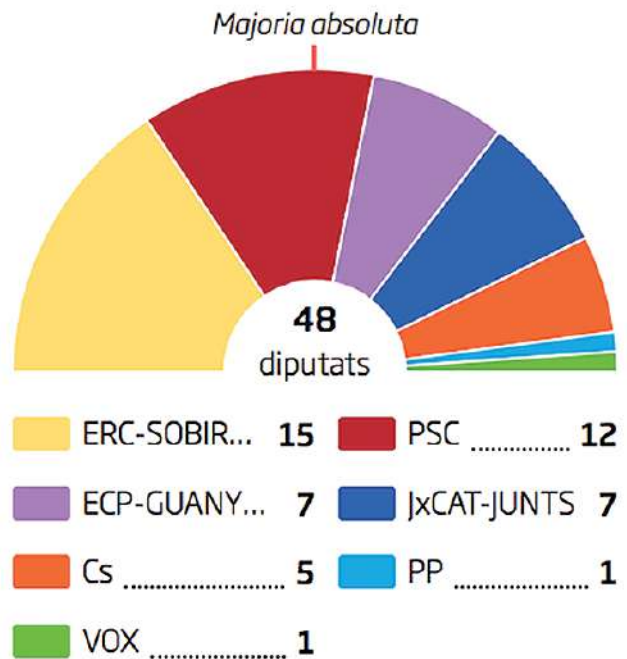
Resultats per municipi **Torrent**

Cens	131	
Vots	113	(86,26%)
Abstenció	18	(13,74%)
Nuls	0	
En blanc	1	
Escrutat	100,00%	

PARTIT	2019 28A		2016 26J	
	VOTS	%	VOTS	%
ERC	37	32,74	29	28,71
JxCAT	33	29,20	23	22,77
PSC	14	12,39	9	8,91
C's	12	10,62	5	4,95
ECP	9	7,96	25	24,75
FR	3	2,65	-	-
PACMA	3	2,65	3	2,97
CNV	1	0,88	-	-
IZQP	-	-	-	-
PCPC	-	-	-	-
PP	-	-	6	5,94
RCERO	-	-	-	-
VOX	-	-	-	-

Per autonomia

CATALUNYA + info

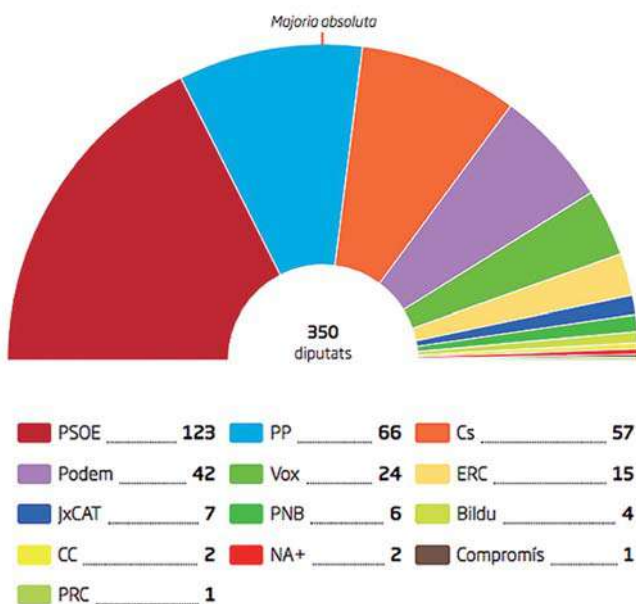
Congrés dels diputats

[2019](#)

2019

99.99% ESCRUTAT

Meses: 60.038 Participació: 75.75% Votants: 26.361.051 Vblanc: 199.511 Vnuls: 275.410

Resultats per partits

[2019](#) 2016

PARTIT	DIPUTATS	VOTS	%
PSOE	123	7.480.755	28.68%
PP	66	4.356.023	16.7%
Cs	57	4.136.600	15.86%
PODEMOS-IU-EQUO	35	3.118.191	11.95%
VOX	24	2.677.173	10.26%
ERC-SOBIRANISTES	15	1.015.355	3.89%
ECP-GUANYEM EL CANVI	7	614.738	2.36%
JxCAT-JUNTS	7	497.638	1.91%
EAJ-PNV	6	394.627	1.51%
EH Bildu	4	258.840	0.99%
CCa-PNC	2	137.196	0.53%
NA+	2	107.124	0.41%
COMPROMÍS 2019	1	172.751	0.66%
PRC	1	52.197	0.2%
PACMA	0	326.045	1.25%

10 NOVEMBRE - ELECCIONS GENERALS - CONGRÉS DELS DIPUTATS

Resultats per municipi **Torrent**

Cens	128	
Vots	97	(75,78%)
Abstenció	31	(24,22%)
Nuls	0	
En blanc	0	
Escrutat	100,00%	

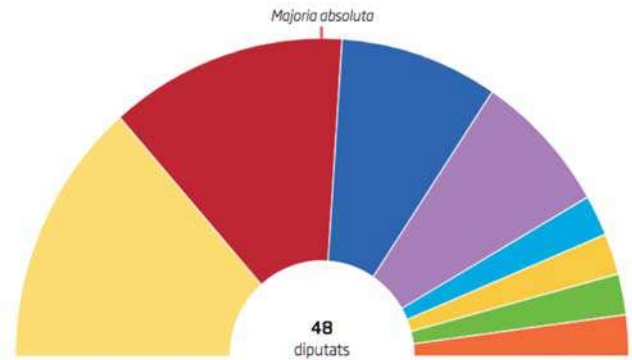
PARTIT	2019 10N		2019 28A	
	VOTS	%	VOTS	%
JxCAT	34	35,05	33	29,20
ERC	33	34,02	37	32,74
PSC	10	10,31	14	12,39
ECP	7	7,22	9	7,96
CUP	5	5,15	-	-
Cs	3	3,09	12	10,62
VOX	3	3,09	-	-
PACMA	1	1,03	3	2,65
PP	1	1,03	-	-
IZQP	-	-	-	-
PCPC	-	-	-	-
PCTC	-	-	-	-
PUM+J	-	-	-	-
RCERO	-	-	-	-
FR	-	-	3	2,65
CNV	-	-	1	0,88

ELECCIONS 10-N

Catalunya

100% ESCRUTAT

Meses: 8.365 Participació: 72.17% Votants: 3.876.044 Vblanc: 27.035 Vnuls: 20.615

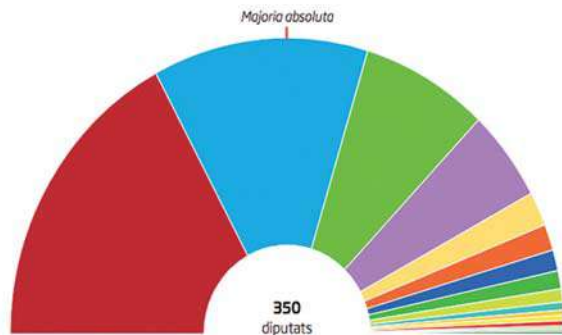

ERC-SOBIRANISTES	13	PSC-PSOE	12	JxCAT-JUNTS	8
ECP-GUANYEM EL CANVI	7	PP	2	CUP-PR	2
VOX	2	Cs	2		

ELECCIONS 10-N

100% ESCRUTAT

Meses: 59.555 Participació: 69.87% Votants: 24.365.851 Vblanc: 216.515 Vnuls: 249.499

PSOE	120	PP	88	Vox	52
Podem	35	ERC	13	Cs	10
JxCAT	8	PNB	7	Bildu	5
Més País	3	CUP	2	CC	2
NA+	2	BNG	1	PRC	1
Terol Existeix	1				

Resultats generals **Estat Espanyol**

Cens	34.872.054
Vots	24.365.851 (69,87%)
Abstenció	10.506.203 (30,13%)
Nuls	249.499
En blanc	216.515
Escrutat	100,00%

PARTIT	2019 10N		DIPUTATS
	VOTS	%	
PSOE	6.752.983	28,00	120
PP	5.019.869	20,82	88
VOX	3.640.063	15,09	52
PODEMOS	2.364.192	9,80	26
ERC	869.934	3,61	13
Cs	1.637.540	6,79	10
JxCAT	527.375	2,19	8
ECP	546.733	2,27	7
EAJ-PNV	377.423	1,57	7
EBILDU	276.519	1,15	5
Més País	326.666	1,35	2
CUP	244.754	1,01	2
PODEMOS-EU	186.260	0,77	2
CCa-PNC-NC	123.981	0,51	2
NA +	98.448	0,41	2
COMPROMIS	175.092	0,73	1
BNG	119.597	0,50	1
PRC	68.580	0,28	1
¡TERUEL EXISTE!	19.696	0,08	1
PACMA	226.469	0,94	-

Informació general d'acords del ple, comunicacions, propostes i reunions

Gener

- Reunió de l'Alcalde amb el Consell Comarcal del Baix Empordà per implantar al poble la recollida selectiva porta a porta, que consisteix en lliurar els residus –prèviament separats en origen– al servei municipal de recollida davant de la porta de casa, en uns dies i hores determinats per a cada fracció objecte d'aquest tipus de recollida.

- Mossèn Pere Artigas i l'Alcalde organitzen una reunió a l'església del poble per parlar de com entre tots podem gestionar la parròquia de Torrent. Hi assisteixen una quinzena de veïns i s'acorda que 3 persones siguin les responsables d'aquest grup de treball que ha de vetllar pel temple, així com l'ermita de Sant Llop, entre altres tasques encomenades.

Març

- Aprovació inicial el Projecte de les obres de “Millora de drenatge del camí del Pla”, redactat per l'enginyer de camins, canals i ports Xavier Frigola Mercader.

- Aprovar l'expedient de contractació, per procediment obert simplificat (diversos criteris d'adjudicació) del contracte d'obres del projecte d'obra local

ordinària “Pavimentació de la Plaça Major i del Carrer Tomàs Coll”.

- Aprovar inicialment el Pressupost General Únic d'aquesta Entitat per a l'exercici de 2019, juntament amb les seves bases d'execució i els annexes corresponents, la plantilla de personal i la relació de llocs de treball.

- Aprovació de l'esborrany de conveni amb el Departament d'interior en matèria de videovigilància per part de la policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra.

- Expedient d'execució subsidiària de les deficiències de les obres de “Renovació de la canonada d'aigua potable a la Plaça Major i Carrer Canal” i “Renovació i millora de serveis als carrers Placeta i Església”, executades per SEITEC SL.

Abril

- Sorteig dels membres de la Mesa Electoral per a les Eleccions Generals del 28 d'abril de 2019.

Maig

- Proposta resolució expedient sancionador incoat al senyor G. A., propietari de 4 gossos de raça potencialment perillosa.

- Aprovació del Pla econòmic i financer 2019/2020, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, el pla econòmic financer que aconseguix l'estabilitat durant l'any en curs i el següent.

Juny

- Constitució de l'Ajuntament a Torrent a dia quinze de juny de 2019 a les nou hores i quinze minuts, a la Sala de Sessions de la Casa Consistorial, compa-

reixen, d'acord amb els articles 195 de la Llei Orgànica 5/85 de 19 de juny, del règim electoral general i 37.1 del Reglament d'Organització, funcionament i règim jurídic de les entitats locals, els senyors,

- Josep Maria Ros Marull, per Junts per Catalunya - Junts.
- Enric Caner Martínez, per Junts per Catalunya - Junts.
- Emilia Gómez Ruiz, per Partit dels Socialistes de Catalunya – Candidatura de Progrés.
- Marc Garcia i Garrido, per Esquerra Republicana de Catalunya - Acord Municipal.
- Jordi Sánchez i Alabau, per Esquerra Republicana de Catalunya - Acord Municipal.

Juliol

- Donar compte de resolucions de l'Alcaldia relatives al cartipàs municipal.

Es nomena com a tinents d'alcalde:

- Primer tinent d'alcalde: el senyor Marc Garcia Garrido.
- Segona tinent d'alcalde: la senyora Emilia Gómez Ruiz.

- Determinar la creació i composició de la comissió especial de comptes.

- Nomenament de representants de l'Ajuntament en entitats;

- Com a representant de la corporació a la Mancomunitat intermunicipal d'aigües dels ajuntaments de Palafrugell, Begur, Pals, Regen-

cós i Torrent al senyor regidor Marc Garcia i Garrido. Com a suplent es nomena al senyor Alcalde, Josep Maria Ros i Marull.

- Com a representant de la corporació a l'Agrupació de Defensa Forestal Gavarres Nord, al senyor regidor Enric Caner Martínez.
- Com a representant de la corporació al Consorci de les Gavarres al senyor regidor Enric Caner Martínez.
- Com a representant de la corporació al Consorci Localret al senyor regidor Enric Caner Martínez.
- Com a representant de la corporació a l'Associació Catalana de Municipis, al senyor alcalde Josep Maria Ros i Marull.
- Com a representant de la corporació a la Federació de Municipis de Catalunya, al senyor alcalde Josep Maria Ros i Marull.
- Com a representant de la corporació a l'Associació de Municipis per a la Independència, al senyor alcalde Josep Maria Ros i Marull.

- Aprovar la modificació de la denominació de la via anomenada carrer Clot Solé, canviant la denominació actual de Paratge Clot Solé, per la de Carrer Clot Solé, així com aprovar la nova numeració de les finques existents a aquesta via.

- Ratificar els noms dels carrers que formen la urbanització Mas Rostoll i aprovar la numeració de les parcel·les d'aquest sector. La urbanització Mas Rostoll ja fa diversos anys que va ser recepcionada per part de l'Ajuntament. Actualment es tracta d'un sector totalment consolidat, donat que pràcticament totes les parcel·les estan edificades. Per tant, entenem que cal ratificar els noms dels carrers que es va decidir posar-hi en el seu dia i fixar la numeració de les parcel·les amb senars i parells per tal de donar un ordre a tot l'àmbit i evidentment facilitar la localització de les finques.

- Proposar com a festes locals per a l'any 2020 al municipi de Torrent:

Divendres 28 d'agost de 2020. Festa Major.

Divendres 11 de desembre de 2020. Santa Llúcia.

Agost

- Declarar vàlida la licitació i adjudicar, d'acord amb la proposta de la Mesa de contractació, el contracte d'obres del projecte d'obra local ordinària "Pavimentació de la plaça Major i del carrer Tomàs Coll"

a l'empresa MASSACHS OBRES I PAISATGES SLU amb CIF B-17.245.093 per resultar la millor en base a la millor relació qualitat preu i conforme als Plecs l'oferta presentada per import de 162.825,27 € (IVA no inclòs).

- Quedar assabentats de l'informe d'intervenció corresponent al Període mitjà de pagament a proveïdors de l'Ajuntament de Torrent del segon trimestre de 2019, que presenta el següent resum:

	RÀTIO	IMPORT	MITJANA DIES PAGAMENT
OPERACIONS PAGADES	8,2507	28.969,47	31,92
OPERACIONS PENDENTS	0,00	0,00	0,00
PMP DE L'ENTITAT	8,2507	--	15,96

- Designació dels membres que han de formar part de la Comissió encarregada de realitzar les operacions de delimitació del terme municipal de Forallac, d'acord amb el següent:

- Josep Maria Ros i Marull, alcalde.
- Marc Garcia Garrido, regidor.
- Enric Caner Martínez, regidor.
- Albert Miravet i Masip, secretari-interventor.
- Francesc Galí i Canós, tècnic municipal.

- Nomenar representant de la corporació al Consorci de les Vies Verdes de Girona, al senyor Alcalde, Josep Maria Ros i Marull.

- Atorgar a l'Escola Dr. Arruga de Begur, una subvenció de 1.500,00 € per tal de col·laborar amb el desenvolupament i les tasques de la referida escola per mantenir la continuïtat en la qualitat d'ensenyament, a la qual assisteixen set alumnes del municipi de Torrent, imputant la despesa a l'aplicació pressupostària 19.01.920.48000.

- L'Equip de Govern decideix que aprofitant les obres que en els propers mesos s'han d'executar a la Plaça Major dins el marc de "Pavimentació de la plaça Major i del carrer Tomàs Coll" treure els quatre acers i arrencar-ne la rabassa de la Plaça Major degut al seu mal estat i substituir-los per un altre arbre de característiques similars. Recordar que aquest estiu ja es van haver de retirar dos acers del parc infantil perquè estaven en molt mal estat i podien provocar danys als usuaris del parc i a l'edifici de l'Ajuntament.

Setembre

- L'Alcalde assisteix a Esclanyà a una reunió informativa de l'empresa dedicada a la fibra òptica GironaFibra als veïns d'Esclanyà per explicar en què consisteix la instal·lació de la fibra òptica al seu municipi i els seus beneficis.

Octubre

- Aprovar definitivament el projecte "Millora del drenatge del camí del Pla".

- Aprovar definitivament la relació de béns i drets afectats inclosa en el projecte de "Millora del drenatge del camí del Pla".

- Aprovació del Compte General del Pressupost 2018

- Sorteig dels membres de la Mesa Electoral per a les Eleccions Generals del 10 de novembre de 2019

- Moció de rebuig a la Sentència del Tribunal Suprem en el Judici per l'1 d'octubre i reclamar la lli-

bertat immediata de tots els presos i preses polítiques i exigir l'amnistia de tots ells i elles, i de tots els exiliats i exiliades.

- Denominar amb el nom de Plaça de l'1 d'octubre, a l'espai situat al marge dret de la carretera de Sant Feliu de Boada, enfront de l'edifici de l'Ajuntament, i procedir als canvis corresponents en els arxius, padrons i altres registres tant municipals com extramunicipals, per tal de que aquesta denominació figuri oficialment en ells.

- Aprovar l'inici del procediment perquè l'Ajuntament de Torrent s'adhereixi al Consorci de la Costa Brava-Entitat Local de l'Aiguà (CCB-ELA)

- Aprovació de les bases reguladores dels ajuts per a persones afectades per la reducció de les subvencions per dependència. Concessió d'ajuts als veïns de Torrent, destinats a cobrir la diferència entre la prestació reconeguda pels anys anterior i l'import que estan percebut durant l'any 2019.

- Establir la periodicitat de les sessions ordinàries del Ple cada mes, preferentment el primer dimarts de cada dos mesos a les 20,30 hores (febrer, abril,

juny, agost, octubre i desembre). En el cas de que hi hagi causa que impossibiliti celebrar-la en el dia prefixat, es convocarà per el dia el més proper possible.

- Aprovació Pla de Seguretat i Salut de les obres de Pavimentació de la Plaça Major i del Carrer Tomàs Coll.

- Estudi i comprovació sobre el terreny per part d'aquest Ajuntament amb l'empresa GironaFibra per a la instal·lació de fibra òptica al municipi en els propers mesos.

Novembre

- El Sr. J. L. s'incorpora com a personal de manteniment, amb un contracte de 6 mesos, dins del programa de Treball i Formació que es porta a terme des del Consell Comarcal del Baix Empordà. Aquest programa és un Pla d'Ocupació d'Inserció Laboral, això vol dir que està subvencionat pel SOC i el Fons Social Europeu. Aquests dos organismes reben els diners, i el Consell Comarcal del Baix Empordà utilitza aquests diners per a la contractació de totes les persones que formen el programa.

- Proposta de conveni de col·laboració entre el Consell Comarcal del Baix Empordà i l'Ajuntament de Torrent per a la dinamització turística a través de la gestió, el manteniment i la difusió de les xarxes de turisme actiu a la comarca, i per això el Consell Comarcal ofereix un programa específic anomenat Territori i Natura, en la seva guia de serveis.

Desembre

- S'inicien les obres de 'Pavimentació de la Plaça Major i del carrer Tomàs Coll', amb un import de contracte de 197.018,57 € dels quals 31.766,20 € son subvencionats per la Diputació de Girona.

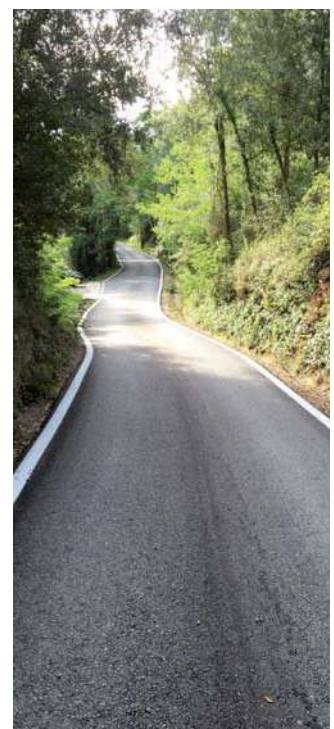
- S'inicien les obres de restauració de les portalades de l'Església de Sant Vicenç.

Obres, manteniment i d'altres millores

MILLORA EN UN TRAM DEL CAMÍ DEL MAS ROSTOLL

El desembre de l'any passat es va iniciar l'arranjament d'un tram del camí del mas Rostoll ja que gairebé sempre es trobava amb mal estat i principalment després de cada ploguda. Aquest tram de camí s'ha optat per asfaltar ja que amb les fortes pendents l'aigua de pluja molt probablement s'emportaria la sub-base. El seu cost ha estat de 25.414,98€. La Generalitat de Catalunya ha concedit una subvenció a l'Ajuntament de Torrent de pràcticament el 100% del seu import. A finals de gener va finalitzar l'execució de l'asfalt i posteriorment es va pintar la senyalització viària, i sobretot es va delimitar una línia a banda i banda del tram per fer ben visible l'amplada del camí per tal de diferencia'l amb el marge. També es va aprofitar l'obra per col·locar unes baranes de fusta a cada cantó de la barana metàl·lica existent, davant de l'antic pont del tren petit, per a una major seguretat pels usuaris de la via en aquest tram.

AIGUA POTABLE I CLAVEGUERAM AL SECTOR DE CAN SIXTO

L'Ajuntament va aprofitar les obres d'execució de la rotonda de l'entrada al poble que es van realitzar l'any passat per a poder connectar serveis bàsics del municipi amb els habitatges de la zona de can Sixto. A principis d'octubre es va executar el tram que faltava, situat a l'entrada del camí fondo, que connecta aquests serveis bàsics des del poble fins a la nova rotonda i així els habitatges del sector de can Sixto ja poden disposar d'aigua de la xarxa pública com també connexió a la xarxa de clavegueram.

DELIMITACIÓ DE ZONES DE PROHIBIT ESTACIONAMENT

En un tram del carrer Tomàs Coll i també davant de can Sixto, sortint de la nova rotonda direcció a la Bruguera, s'han delimitat unes zones de prohibit estacionament per tal de regular el trànsit en aquests espais.

RETIRADA I SUBSTITUCIÓ DELS ACERS DE LA PLAÇA MAJOR

A l'estiu es van haver de retirar 2 acers situats al parc infantil, davant la Sala de Plens, degut al seu mal estat i que suposaven un perill ja que es trobaven a tocar de l'edifici de l'ajuntament i a més provocaven molta humitat en aquest espai, bàsicament en una tram de vorera que rodeja el parc infantil com en el mateix edifici de l'Ajuntament. Per evitar que tornin a aparèixer més humitats en aquest espai el consistori ha decidit de moment no plantar-hi cap més arbre.

També es va comprovar a l'estiu que els 4 acers situats a la part superior de la Plaça Major estaven malmesos, uns més que altres, i es va optar per mantenir-los per aprofitar la seva ombra i retirar-los de soca-rel abans de l'inici de les obres de millora de la Plaça Major que han començat aquest desembre, per treure'n la rabassa amb la maquinària pesant pròpia de l'obra. Un cop finalitzats aquests treballs es restituirà l'espai on anteriorment hi havia els 4 acers per una altre arbre de característiques similars però més resistent.

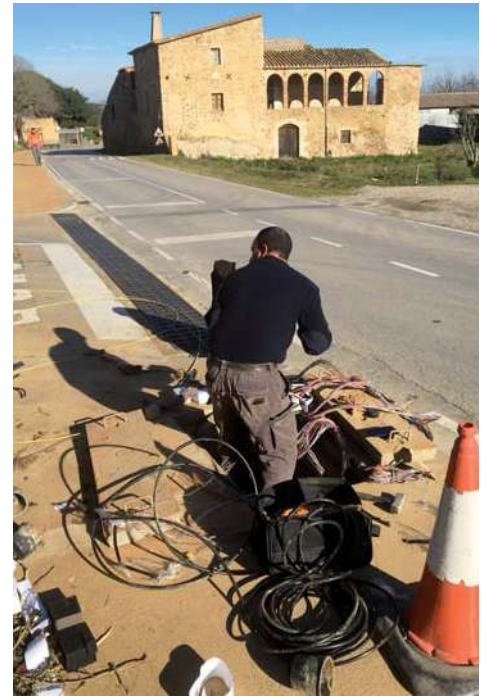
El mateix ha succeït amb un dels 4 acers que hi ha davant l'entrada de l'Ajuntament, d'on s'ha hagut de retirar perquè ja estava massa malmès i representava un perill.

Referent als acers que han quedat dempeus i que es van plantar en el seu dia conjuntament amb els acers que s'han hagut de retirar es valorarà per part de l'equip de govern i els seus tècnics si cal retirar-los i substituir com la resta o bé es poden mantenir.

RETIRADA DE CABLEJAT AERI I SUPORTS DE TELEFONIA

Aprofitant la construcció de la nova rotonda l'any passat s'ha pogut retirar a principis d'aquest any els pals, de fusta i de formigó, i el cablejat aeri de telefonia des de can Sixto fins al davant de l'Ajuntament, i també del carrer Clot Solé, per tant aquest servei en aquest tram va tot soterrat.

TREBALLS DE PINTURA EN EDIFICIS I ELEMENTS PÚBLICS

Enguany s'ha realitzat treballs de manteniment de pintura en l'espai públic en fanals, suports d'enllumenat públic, comptadors generals de llum en baixa, caixes de llum, portals metàl·lics, bancs, en l'interior i en la façana de l'Ajuntament nou, com també en la façana de l'Ajuntament vell.

Informació, telèfons d'interès i horaris

Ajuntament

Tel: 972 611667
 Fax: 972 610317
 torrent@ddgi.cat
 ajuntament@torrent.cat
 www.ddgi.cat/sites/torrent

Oficines

Dimarts i Dijous
 de 17:00 a 20:00h
 Dimecres i divendres
 de 10:00 a 13:00h

Alcalde

Dijous de 19:00 a 20:00h

Tècnic municipal

Dimarts i dijous
 de 17:00 a 20:00h

Deixalleria mòbil

Recollida a la Plaça Major.
 A concretar.
 (contactar amb l'Ajuntament)
 d'11:00 a 14:00h.

Jujat de Pau

Tel: 972 611667
 Fax: 972 610317
 Divendres de 12:00 a 13:00h

Registre Civil

Tel: 972 611667
 Fax: 972 610317

Oficines

Dimarts i dijous de 17:00 a 20:00h
 Dimecres i divendres
 de 10:00 a 13:00h

Serveis

Consell comarcal del Baix Empordà	972 642310
Servei de recaptació	972 640924
Correus (Pals)	972 636642
Sorea aigua i clavegueram	972 300255
Sorea avaries	902 250370
Fecsa-Endesa avaries	800 760706
Fecsa-Endesa atenció al client	800 760333
Gas butà A. Adrià (Sarria de Ter)	972 170101
Sarfa	972 300262
Servei taxi,TCB	972 612222
Informació 24 hores carreteres	972 200131

Enllumenats Costa Brava
 (atenció al client) 972 612263

Enllumenats Costa Brava
 (contestador d'incidències) 900 365724

Sanitat

Consultori mèdic de Torrent
 Dimecres de 15:15 a 16:30h

Urgències

Hospital Palamós	972 600003
CAP Palafrugell	972 610607
CAP, Centre de programació telefònica	972 609222
Consultori mèdic de Pals	972 637024

Emergències

Recomanació: truqueu des de l'app

Altres

APA Rodamón – Mont-ras (associació protectora d'animals):
 972301486 / 629260464

Parròquia de Torrent
 (Palafrugell) 972 300 735

PER INCIDÈNCIES EN L'ENLLUMENAT PÚBLIC

CONTACTEU EN HORARIS D'OFICINA A L'AJUNTAMENT DE TORRENT O BÉ DIRECTAMENT A L'EMPRESA ENCARREGADA DEL MANTENIMENT DE L'ENLLUMENAT PÚBLIC, ENLLUMENATS COSTA BRAVA:

972 612 263

FORA D'HORARIS D'OFICINES ES FACILITA UN CONTESTADOR PER A DEIXAR-HI REGISTRADA L'INCIDÈNCIA QUE EN LES PROPERES HORES ES RESOLDRÀ. CONTESTADOR D'INCIDÈNCIES DE L'ENLLUMENAT PÚBLIC:

900 365 724

Ramat als camps del Mas Rostoll, anys 70